

Gazeta învățămîntului

Organ al Ministerului Învățămîntului și al Uniunii Sindicatelor din Instituțiile de Învățămînt și Cultură

Anul XIII nr. 684

vineri 30 noiembrie 1962

8 pagini 25 bani

Noul cămin al Institutului pedagogic de 3 ani din Craiova oferă condiții dintre cele mai bune viitorilor profesori

Concret

Una din condițiile de care depinde îmbunătățirea permanentă a muncii din școală este aceea de a da îndrumări cât mai concrete, cit mai la obiect. Școlile noastre oferă numeroase exemple de bună orientare din acest punct de vedere.

Directorul Școlii de 8 ani nr. 3 din Timișoara, tov. Atanasie Căjocaru, constatînd, de pildă, că profesorii de limba română și matematică întâmpină greutăți, mai ales la începutul anului, în predarea la clasa a V-a, a hotărît să se preocupe intens de înlăturarea acestor lipsuri. Cum cauza neajunsurilor stătea în deficiențele muncii unor învățători, directorul a găsit util să se ocupe mai stăruitor de nivelul predării la clasele I—IV. Aci se consolidează primele cunoștințe de matematică, aci se formează primele deprinderi corecte de scriere și exprimare orală care rămîn pentru toată viața. Printre altele, a fost dată la clasele a II-a o lucrare de control. La unele clase, această lucrare a relevat rezultate bune, realizări la nivelul cerințelor programei. Dar directorul nu s-a oprit aici, socotînd că ar fi bine să analizeze metodele și procedeele folosite de învățătorii respectivi în obținerea rezultatelor bune. După ce a studiat sistemul lor de predare, conducătorul școlii a trecut la măsuri și îndrumări concrete pentru generalizarea metodelor bune și îmbunătățirea muncii acelor care aveau rezultate mai slabe. A cerut unui învățător să expună în consiliul pedagogic metodele prin care a reușit să-i facă pe toți elevii lui să citească corect și expresiv; altuia să arate cum a reușit să ridice nivelul general la învățatură și disciplină al clasei. Constatînd că un al treilea i-a obișnuit pe elevi să calculeze mental cu multă rapiditate, a organizat o lecție deschisă pentru demonstrarea metodelor uzitate în acest sens.

Multă grijă pentru îndrumarea concretă vedește și inspectorul Gheorghe Moca de la Secția de învățămînt a regiunii Galați. În controlul făcut la Școala de 8 ani nr. 4 din Tecuci, el a constatat, bunăoară, o deficiență destul de

serioasă în munca profesorului V. Iftodie: elevii acestuia nu știau să lucreze cu harta. Pe lângă propunerea care decurgea firesc din această situație — anume de a se insista asupra deprinderii elevilor cu folosirea acestui important instrument de învățare a geografiei — a cerut ca profesorul să-i antreneze pe școlari în confecționarea unei hărți suprapuse. Puși în situația să lucreze la fiecare detaliu, să migălească pe fiecare porțiune din hartă, copiii se vor familiariza cu ea, îi vor cunoaște conținutul care li se va întipări în memorie; în felul acesta le va veni mult mai ușor să se orienteze atunci cînd, la lecție, li se va cere să localizeze pe hartă fenomenele geografice despre care vorbesc.

Cerința ca îndrumările, indicațiile ce se dau sau chiar discuțiile purtate cu cadrele didactice despre munca lor să fie cit mai precise, mai concrete, se vedește a fi înțeleasă de cele mai multe ori și în curcile pedagogice, în comisiile metodice. În școli încep să devină rare cazurile cînd astfel de discuții se poartă la modul general.

De curînd a avut loc ședința cercului pedagogic al profesorilor de geografie din raionul 30 Decembrie al Capitalei. Printre problemele ce s-au dezbătut în cerc a fost și aceea a modului în care profesorii de geografie pot folosi în predarea capitoului „Agricultura”, la clasele a VII-a și a XI-a, datele conținute în istoricele documente de partid și de stat apărute în anul acesta. S-a remarcat strădania tov. Gheorghe Gica, conducătorului cercului de a orienta discuțiile pe acest făgaș al concretului, el însuși venind cu precizări prețioase.

Se întîmplă însă totdeauna așa? O cercetare atentă a situației din unele școli arată că mai sînt cazuri în care cadrele didactice primesc îndrumări „în general”, vagi, valabile pentru oricine și oricînd. De pildă, ce poate înțelege un diriginte pentru munca lui concretă dintr-o îndrumare ca aceasta: „Să se renunțe la formulările șablon repetate oră de oră și să se urmărească în cel

mai înalt grad realizarea în cele mai bune condiții a educației comuniste a elevilor. Pentru aceasta este necesar ca dirigințele să fie conștient de rolul său atât de important, să iubească munca sa de educator, copiii, să pună suflet în toate acțiunile sale, să cerceteze, să se documenteze, să fie un bun pedagog, un om multilateral pregătit și exemplul cel mai convingător de cinste, corectitudine și principialitate în fața elevilor săi” (dintr-un proces-verbal încheiat la Școala de 8 ani nr. 12 din Galați, de către un grup de inspectori metodiști ai Secției de învățămînt din orașul Galați). Ce puteau înțelege diriginții dintr-o asemenea îndrumare „concretă” (și care nu este singura de acest gen în respectivul proces-verbal)? Mai nimic. Dar în orice caz, cadrele didactice vor fi tras concluzia că tovarășii care au venit să-i ajute nu au privit cu simț de răspundere datorită lor de a ajuta la îmbunătățirea procesului instructiv-educativ.

Indicațiile vagi și generale — practica muncii a dovedit-o cu prisosință — sînt de fapt o consfințire tacită a lipsurilor. Tocmai de aceea nu poți considera că ai făcut mare lucru pentru îmbunătățirea muncii prin faptul că, luînd cunoștință de existența unor deficiențe, ai cerut în general ca ele să fie înlăturate. Cum? În ce mod? În ce termen? Iată precizări care se cer făcute, dacă vrem să ajutăm cu adevărat la lichidarea neajunsurilor.

În toată preocuparea pentru îndrumarea concretă să avem în vedere ca această îndrumare să aibă un solid temel științific. Cei ce îndrumă munca în școală să chibzuiască adînc, fără pripală, asupra indicațiilor date, asupra măsurilor propuse, analizînd pe toate fețele, din punct de vedere științific, temeinicia celor recomandate. Numai astfel progresul are loc cu pași siguri și vizibili, fără oscilări, fără reveniri. Mai ales în curcile pedagogice și comisiile metodice împărțășirea

(Continuare în pag. 2)

Ș T I R I

Conducerea Școlii medii nr. 1 „Al Sahia” din Tirnăveni se preocupă îndeaproape de îmbunătățirea muncii diriginților. Lunar sînt organizate ore deschise de dirigenție precum și alte acțiuni menite a-i ajuta pe diriginți.

De curînd, de exemplu, a avut loc o constătuire a diriginților din școală, la care s-a prezentat referatul intitulat „Educația morală a tinerei generații”. În lumina celor expuse în referat s-au desfășurat discuții în cadrul cărora diriginții au făcut un larg schimb de experiență.

La Timișoara s-a deschis recent o expoziție a lucrărilor executate de elevii secției de arte plastice a Școlii de muzică și arte plastice din Timișoara. Sînt expuse aici peste o sută de compoziții ale elevilor — peisaje, portrete, ilustrații, natură statică — în ulei, acuarelă, tuș și desen de peniță.

Printre cele mai bune lucrări trebuie amintite peisajele redînd obiective industriale din Reșița și Timișoara, unele portrete, litografii etc.

Secția de învățămînt a regiunii Galați acordă o deosebită atenție măsurilor menite să ducă la ridicarea nivelului de pregătire al cadrelor didactice.

Încă înainte de începutul anului școlar au fost organizate constătuiri cu cadrele didactice care predau limba română și matematica. Acestea au audiat expuneri pe diferite teme cu ca-

racter metodic și științific, cum ar fi „Planificarea lecțiilor de lectură literară, gramatică și compunere”, „Metode și procedee folosite în predarea cazurilor, a timpurilor și modurilor”, „Organizarea și desfășurarea lecțiilor de expunere și compunere la clasele V—VII”, „Predarea figurilor asemenea”, „Predarea noțiunilor de geometrie în spațiu la clasa a VII-a” etc. Constătuiri similare vor fi organizate în timpul vacanței de iarnă.

Alte măsuri luate de secția de învățămînt au scopul de a contribui la pregătirea profesională a directorilor de școli. Astfel s-a organizat o constătuire a directorilor la care s-au discutat diverse probleme ale muncii de îndrumare și control, pornindu-se de la analiza concretă a activității din unele școli medii. Este planificată, de asemenea, o constătuire la care se va analiza activitatea directorilor unor școli medii din Galați, Brăila și Focșani.

De curînd, la Școala medie nr. 4 din Tg. Mureș a avut loc o constătuire cu bibliotecarii școlilor din regiunea Mureș-Autonomă Maghiară.

Constătuirea i-a ajutat pe bibliotecarii să cunoască mai bine sarcinile ce le revin în sprijinirea procesului de învățămînt și, în același timp, le-a dat posibilitatea să facă un larg schimb de experiență cu privire la cele mai bune forme și procedee de muncă.

Tot mai mulți elevi depunători la C. E. C.

În timpul „Săptămîinii economiei” pionierii și școlarii de la Școala de 8 ani din comuna Smîrdioasa, raionul Zimnicea, au intensificat, sub îndrumarea cadrelor didactice, acțiunea de economisire prin C.E.C. Acum, în școală nu exista detașament sau clasă care să nu aibă între 15—20 de depunători la C.E.C.

În fruntea acțiunii de economisire se află pionierii din clasa a VII-a „B”, care formează detașamentul nr. 1. Cu banii economisiți ei vor face în vacanță excursii frumoase și interesante.

Și la școlile din raionul Rîmnicu Vilcea acțiunea de economisire prin C.E.C. s-a intensificat cu prilejul „Săptămîinii economiei”, Frunțese

în această privință sînt școala „Vasile Roaită” și Centrul școlar forestier din Rîmnicu Vilcea, școlile din comunele Băbeni, Riureni, Muereasca, Brezoiu, Bliidari, Stoiceni etc. În aceste școli, ca și în numeroase alte școli ale raionului, a crescut mult numărul depunătorilor la C.E.C. atît din rîndul elevilor cit și din rîndul cadrelor didactice,

La fel stau lucrurile și în școlile din raionul Aiud, cadrele didactice din aceste școli acordînd o deosebită atenție educării elevilor în spiritul economisirii.

Merită a fi relevate îndeosebi rezultatele obținute pe această linie la Școala medie și la Școala de 8 ani din Ocna Mureșului, la Școala medie „Avram Iancu” din Aiud etc.

Toată atenția bunei desfășurări a alegerilor în grupele sindicale

Au trecut câteva zile de când, potrivit instrucțiunilor Consiliului Central al Sindicatelor, în instituțiile de învățământ de toate gradele au loc adunări ale grupelor sindicale pentru prezentarea dărilor de seamă și alegeri. În școlile de la orașe și sate, organizatorii grupelor sindicale raportează în fața membrilor de sindicat despre felul cum și-au dus la bun sfârșit sarcinile de răspundere ce le-au fost încredințate.

Anul școlar 1961—1962 se desfășoară, datorită nemărginitei griji a partidului și guvernului, la un nivel mai ridicat decât anii trecuți. O rețea mai largă de școli, un număr sporit de profesori bine pregătiți, un conținut mai bogat al învățământului, strâns legat de noile cuceriri ale științei și tehnicii — acestea sînt principalele sale caracteristici. Alegerile în grupele sindicale constituie un bun prilej de mobilizare și mai activă a slujitorilor școlii în vederea realizării nobilei misiuni pe care le-au încredințat-o partidul, guvernul și întregul popor — misiunea de a se ocupa de instruirea și educarea generației de mâine, de a o pregăti pentru construirea vieții noi ce înfloarește pe meleagurile patriei noastre.

Peste tot unde au avut loc pînă în prezent adunări de dări de seamă și alegeri s-a analizat multilateral activitatea depusă de grupele sindicale, sub conducerea organizațiilor de partid, pentru asigurarea conținutului științific al învățământului, pentru întărirea legăturii lui cu viața, cu practica construcției socialiste, pentru educarea comunistă a elevilor. În București, comitetele sindicatelor au luat din timp măsuri pentru a asigura adunărilor de dări de seamă și alegeri un nivel corespunzător. Ele au vegheat ca în cadrul adunărilor să se arate metodele bune folosite de învățători și profesori în pregătirea elevilor pentru viață, pentru muncă, în îndrumarea acestora spre diferite profesii, în educarea tineretului în spiritul unui profund patriotism, al atașă-

mentului fierbinte față de poporul muncitor și conducătorul său, Partidul Muncitoresc Român.

În școlile din raionul 30 Decembrie, datorită sprijinului Comitetului sindicatului, alegerile în grupe se desfășoară la un nivel corespunzător. Așa, de pildă, la adunarea grupei sindicale de la Școala nr. 32, un loc central l-a ocupat analiza felului cum a sprijinit grupa sindicală cadrele didactice pentru a-și îmbunătăți munca instructiv-educativă, pentru a-și îmbogăți continuu cunoștințele de specialitate, pentru a-și ridica pregătirea ideologică și măiestria pedagogică. Atît darea de seamă cît și discuțiile au subliniat contribuția organizatorului de grupă și a celorlalți delegați în vederea creării unor condiții tot mai bune de muncă în școală.

Cu prilejul adunărilor ce au avut loc pînă acum s-a constatat practic importanța deosebită pe care o are pregătirea unor dări de seamă analitice, care să înfățișeze multilateral activitatea grupei sindicale. La școlile unde dările de seamă au fost întocmite cu grijă, unde adunările au fost anunțate cu câteva zile înainte, astfel ca membrii de sindicat să se poată pregăti pentru ele, acestea au constituit adevărate tribune de răspundere a experienței didactice înaintate. Bunăoară, la Școala specială nr. 1 din Capitală darea de seamă a fost rodul contribuției celor mai bune cadre didactice, care cunoșteau îndeaproape problemele școlii. Ea a prezentat o imagine clară a activității desfășurate de grupa sindicală pentru îmbunătățirea procesului de învățământ, pentru creșterea conștiinței socialiste a profesorilor, a analizat cum au fost îndeplinite de către organizatorul grupei și de către ceilalți delegați sarcinile cultural-educative și de asigurări sociale, a scos în evidență preocuparea membrilor de sindicat pentru respectarea strictă a prevederilor statutare, care cer fiecăruia să lupte pentru îndeplinirea cît mai bună a sarcinilor.

Din scrisorile primite la redacție reiese că în cadrul adunărilor de dări de seamă și alegeri membrii de sindicat manifestă o înaltă exigență, promovînd în munca de organizator de grupă, de delegat cultural și de delegat cu asigurările sociale învățători și profesori bine pregătiți profesional, care manifestă entuziasm pentru munca sindicală, oameni combativi, cu autoritate, care se bucură de stimă și încredere în rîndul cadrelor didactice.

Pentru a se asigura pretutindeni o cît mai bună desfășurare a alegerilor sindicale este necesar ca membrii comitetelor sindicatelor și ai comitetelor sindicale de secții să acorde tot sprijinul organizatorilor de grupă, să vegheze la respectarea întocmai a prevederilor statutare și a instrucțiunilor Consiliului Central al Sindicatelor cu privire la alegerile din grupele sindicale. Totodată, pe măsură ce se aleg noi organizatori și delegați ei trebuie ajutați să-și organizeze activitatea, să cunoască atribuțiile ce le revin.

Pregătite și organizate temeinic, adunările de dări de seamă și alegeri în grupele sindicale vor duce la o și mai largă mobilizare a cadrelor didactice în vederea traducerii în viață a sarcinilor de mare răspundere ce le-au fost încredințate de partid, vor duce la ridicarea pe o treaptă superioară a muncii din grupele sindicale.

Lecțiile practice la mașina de cusut plac mult elevilor de la Casa de copii „Olga Bancic” din Buzău

Din activitatea cercurilor de elevi

În ultimii ani, colectivul didactic al Școlii medii „Gheorghe Lazăr” din Sibiu a căutat să dea un conținut cît mai eficient activității extrașcolare a elevilor. Această preocupare a dus la îmbunătățirea muncii cercurilor de elevi, dintre care cercul dramatic a obținut rezultate deosebite.

De curînd, cercul dramatic al școlii și-a propus să prezinte un spectacol cu piesa „Poveste despre dreptate” de M. Aligher. În acest scop a fost solicitat și s-a primit sprijinul Teatrului de Stat din localitate, astfel încît să se pună în valoare conținutul ideologic al piesei și să se asigure o interpretare convingătoare.

Piesa, care vorbește despre înaltul patriotism dovedit de tineretul sovietic în Marele Război pentru Apărarea Patriei, a fost prezentată în fața unui mare număr de elevi sibieni din învățământul mediu și profesional,

contribuind la educarea lor în spiritul moralei comuniste.

NICOLAE ACHIM
Sibiu

Cercul de literatură al elevilor de la școala din Caiuanul Mare, regiunea Cluj, organizează, sub conducerea cadrelor didactice și cu sprijinul căminului cultural și al bibliotecii satești, frumoase șesători la care prezintă scurte scene și dramatizări după operele scriitorilor noștri clasici și contemporani, aspecte din viața și creația lor.

De exemplu, la șesătoarea închinată lui I. L. Caragiale s-au prezentat dramatizări după schițele „Vizită”, „Un pedagog de școală nouă”, „Examen anual”, „O inspecțiune”. Popularizată din timp în sat cu ajutorul afișelor și al invitațiilor făcute de membrii cercului, șesătoarea s-a transformat într-o adevărată manifestare artistică cu caracter de masă.

Cercul de literatură a inițiat și o serie de acțiuni menite să sprijine biblioteca satească. Printre acestea se numără organizarea unui concurs între clase în ceea ce privește numărul de cititori și numărul cărților citite, popularizarea celor mai activi cititori etc. De asemenea, pentru a-i ajuta pe elevi să se bîndărească depindea de a minui cu grijă cărțile, cercul de literatură a organizat o ședință cu tema „Cum se tipăresc cărțile”, în care s-au prezentat și pagini din istoria tiparului.

Activînd laolaltă cu căminul cultural și cu biblioteca satească, cercul de literatură de la școala din Caiuan se străduiește să contribuie la lărgirea orizontului de cunoștințe al elevilor, la educarea lor comunistă.

Prof. MARIA BARBIERI
comuna Caiuanul Mare, reg. Cluj

În comisile metodice

Încă din anii școlari trecuți, cadrele didactice din comuna Mogoș, raionul Cîmpeni, au pus un accent deosebit pe activitatea comisiilor metodice.

Și în anul acesta munca din comisile metodice a fost organizată cu grijă, prevăzîndu-se acțiuni care să-i ajute efectiv pe învățători și profesori. Primele acțiuni prevăzute în planul de muncă au și fost îndeplinite. Astfel, în comisia dirigîților a avut loc o oră deschisă de dirigîție. În comisia învățătorilor s-a discutat despre metodele de înarmare a elevilor cu deprinderi de scriere corectă.

B. OVIDIU
Comuna Mogoș,
raionul Cîmpeni

De curînd, în cadrul comisiei metodice a învățătorilor de la Școala medie din Urlați, raionul Ploiești, s-a discutat tema „Importanța educativă a procedeeilor de apreciere a cunoștințelor elevilor”.

Discuțiile purtate au dus la concluzia că nu numai nota, dar și aprecierea verbală a învățătorului exercită o influență educativă asupra elevilor, stimulînd o atitudine pozitivă față de învățatură.

Învățătorii au hotărît ca la prima ședință cu părinții să discute cu aceștia cum trebuie să privească notele obținute de elevi, astfel încît să se realizeze și în această privință unitatea de cerințe în școală și familie.

B. MARIAN
Urlați

Frecvența

Organele de învățământ și cadrele didactice din regiunea Maramureș au muncit cu entuziasm pentru dezvoltarea și consolidarea învățământului general de 8 ani, ocupîndu-se stăruitor de cuprinderea în școli a tuturor copiilor de vîrstă școlară. Succesele înregistrate pe această linie au fost posibile și datorită faptului că în regiune a crescut rețeaua școlilor de 8 ani și s-au dat în folosință numeroase locații școlare noi.

Înțelegînd că îndeplinirea sarcinilor privitoare la generalizarea învățământului de 8 ani nu se poate limita numai la cuprinderea copiilor în școală, majoritatea cadrelor didactice din regiunea Maramureș se îngrijesc să asigure ca ei să frecventeze cu regularitate cursurile, să-și însușească temeinic cunoștințele prevăzute în programele școlare, să promoveze cu succes de la o clasă la alta, caută să prevină pierderile de elevi pe parcursul anului.

Din păcate însă, în regiunea Maramureș mai sînt cadre didactice care n-au înțeles pe deplin că măsura în care o școală se achită de sarcinile privind generalizarea învățământului se apreciază nu numai după numărul elevilor înscriși la începutul anului școlar, ci mai ales după cel al elevilor care promovează clasă de clasă, pînă la absolvirea școlii. Așa se face că,

după destul timp de la deschiderea cursurilor, școlile din comunele Pomi, Ardușat, Someșuța și Negrești-Oaș, unele școli din raionul Vișeu și chiar din orașul Satu Mare aveau elevi cu o frecvență foarte slabă.

Surprinde mult faptul că unii din directorii școlilor în care s-a înregistrat o asemenea situație nu au considerat de fel că este cazul să se alarmeze. De pildă, directori ca Petru Maricek din Valea Vișeuului, Ion Moț din Petrova, Nicolae Kraja din Peicenele de sub Munte și Victor Brițean de la Borșa caută justificarea lipsurilor în unele „motive obiective” și nu se preocupă să ia măsuri menite să asigure cît mai grabnic lichidarea lipsurilor.

Secțiile de învățământ, ca și directorii și cadrele didactice din școlile unde se vădese lipsuri în ceea ce privește frecvența regulată a elevilor au datorită să acorde toată atenția menținerii la cursuri a elevilor, să ia măsuri eficiente în acest scop, plecînd de la premiza că desfășurarea unei munci instructiv-educative de calitate, obținerea unor rezultate bune în pregătirea elevilor constituie principalul argument care îi convinge pe elevi și pe părinți despre necesitatea și însemnătatea învățaturii.

PETRE SILVICA
Inspector general în
Ministerul Învățământului

Concret

(Urmare din pag. 1)

experienței bune, sugestiile și propunerile cadrelor didactice să primească aprecierea conducătorului cercului în concluziile pe care acesta le trage la sfîrșitul ședinței. Acest lucru este absolut necesar pentru a nu se lua de bună eventual, o experiență care nu duce la rezultate pozitive, pentru a se vedea mai clar care experiență din cele prezentate este mai folositoare.

O altă condiție pentru asigurarea unui nivel ridicat în munca școlară este controlul felului în care se aplică îndrumările o dată date. Într-o discuție purtată recent cu prof. Nicolae Ionescu, directorul Școlii de 8 ani nr. 3 din Capitală, am aflat, printre altele, despre obiceiul statornicit în școală ca în consiliile pedagogice să ceară unor cadre didactice scurte informări asupra modului în care își duc la îndeplinire sar-

cinile, despre obiceiul ca întregul consiliu pedagogic să fie informat asupra stadiului în care se află îndeplinirea hotărîrilor luate în ședința precedentă. Considerăm aceasta un lucru foarte bun și foarte nimerit pentru asigurarea îndeplinirii cu promptitudine a sarcinilor și îndrumărilor primite. Bună este și orientarea acelor care verifică riguros îndeplinirea indicațiilor, nu atît pentru a pune la punct pe cei ce nu sînt conștiincioși în muncă — deși și acest lucru este necesar — cît pentru a vedea măsura în care au fost înțelese sarcinile concrete ce s-au stabilit, dacă nu cumva se greșește în aplicarea lor, astfel încît să se obțină cu totul alte rezultate decît cele pe care le urmărîm.

Ajutor în muncă înseamnă îndrumare concretă, la obiect. Respectînd această cerință vom avea tot temeiul să așteptăm roade bogate în toate compartimentele muncii școlare.

Experimentul la clasele I-IV

În dorința de a ridica nivelul învățământului, de a asigura o calitate superioară procesului instructiv-educativ, cadrele didactice, organele de învățământ din țara noastră caută în permanență noi căi de îmbunătățire a muncii din școală. În rîndul acestora se înscrie la loc de frunte experimentarea predării cu profesori specialiști la clasele I-IV, inițiată de Ministerul Învățământului.

Ne aflăm acum în cel de al treilea an de experimentare a noului sistem de predare. Lucrători din Ministerul Învățământului, cercetători de la Institutul de științe pedagogice, cadre de la catedrele de pedagogie din institutiile de învățământ superior, numeroși inspectori, directori, profesori și învățători fac observații, adună materiale, efectuează analize comparative, folosind un mare bagaj de date, o întreagă diversitate de metode de cercetare, menite să ducă la concluzii clare și definitive pe baza cărora se va hotărî valoarea sistemului.

În pagina de față publicăm articole privind felul cum se desfășoară munca în școlile unde se experimentează predarea pe obiecte cu profesori specialiști.

Deosebiri calitative

Școala de 8 ani nr. 20 din Galați este și ea una din acele școli în care se experimentează predarea pe obiecte cu profesori specialiști la clasele I-IV. Care este deosebirea calitativă între cele două sisteme de predare? Aceasta este întrebarea careia i-am căutat răspuns observînd unele aspecte ale realității din școala respectivă.

Pentru început am stat de vorbă cu cadrele didactice. Iată de pildă, ce ne-a spus tov. Ion Huidis: „La unele din clasele I-IV la care predau matematica în anul acesta elevii sînt bine pregătiți. La altele mai puțin. Cercetînd îndesproape cauzele acestor diferențe de pregătire am constatat că în bună parte ele sînt determinate de preferințele și inclinațiile învățătorilor care predaseră în anul anterior la clasele respective. Unii din ei — cei pentru care matematica reprezintă un obiect preferat — și-au pregătit bine elevii la această disciplină; alții au neglijat-o avînd inclinații spre alte materii. Iată încă un motiv pentru care considerăm bine venită predarea cu profesori specialiști. În favoarea acestui sistem aș vrea să aduc și un alt argument. Nu e dată în clasele superioare profesorii se plîng că nu pot ridica nivelul la învățătura al elevilor pentru că aceștia au încă din clasele I-IV lacune a căror înlăturare implică numeroase dificultăți. În condițiile în care aceiași profesori au posibilitatea să-și conducă elevii din clasa I-a pînă în clasa a VIII-a nu poate fi vorba despre astfel de greutăți”.

Și iată, de asemenea, părerea tov. Gabriela Paul, profesoară de desen: „Chiar din clipa din care am început să predau această disciplină la clasele I-IV mi-am dat seama că de importanță și de necesară este prezența unui specialist. Fără să se supere tovarășii învățători, trebuie să arăt că încă de la început am observat că mulți copii nu cunoșteau nici cel puțin poziția corectă a creionului și a caietului. Asemenea deficiențe se explică în parte și prin aceea că unii învățători socoteau desenul drept o disciplină secundară și în timpul orelor afectate acestui obiect făceau, nu o dată, lecții menite să consolideze cunoștințele de matematică sau de limba română. Nu cred că este necesar să demonstrăm întreaga însemnătate a predării desenului, dar m-aș referi la un singur aspect. Chiar din programă predarea desenului este menită să dea elevilor primele noțiuni de figuri geometrice: noțiuni privind construcția triunghiurilor, împărțirea unghiului în mai multe părți egale, noțiuni despre dreaptă verticală și orizontală etc. Este limpede că aceste cunoștințe vor fi de un real folos, mai tîrziu, profesorului de matematică, după cum vor fi de un mare folos în pregătirea elevilor pentru viață și educarea

lor estetică toate cunoștințele și deprinderile pe care și le însușesc la orele de desen”.

Aprecierile cadrelor didactice asupra avantajelor muncii în condițiile predării pe obiecte cu profesori specialiști au fost confirmate și de felul cum s-au desfășurat unele lecții la care am asistat.

Să începem cu o lecție de compunere ținută la clasa a IV-a „B” de profesoara Adina Hîncu. Ora a început cu analiza temelor scrise. Profesoara a cerut mai multor elevi să citească din caiete compunerile, punîndu-i apoi pe colegii lor să facă observații, să sublinieze calitățile și greșelile observate. În compunerile lor elevii au descris în cuvinte simple casa în care locuiesc, cum este așezată, ce obiecte se găsesc în ea etc. Discuția purtată în clasă a avut în vedere măsura în care copiii au respectat cîteva cerințe elementare privind sistematizarea ideilor, legarea lor pe un fir logic, ca și corectitudinea gramaticală a formulărilor. Acestor cerințe li s-a adăugat una a cărei însemnătate este demnă de reținut. Profesoara s-a străduit să-i facă pe copii să înțeleagă că într-o descriere nu este suficient să redai numai ceea ce ai văzut și că aceasta va deveni mai frumoasă dacă va fi făcută în așa fel încît cel ce o citește să înțeleagă și ce ai simțit în fața lucrurilor descrise.

Aceleași exigențe s-au făcut vizibile și în cea de a doua parte a lecției, atunci cînd s-a analizat tabloul „Ciobănașul” de Nicolae Grigorescu.

Am asistat și la o lecție de istorie, ținută tot la clasa a IV-a, de tov. Eugenia Găvan. În prima parte a lecției, verificînd cunoștințele elevilor cu privire la luptele de apărare duse de moldovenii sub conducerea lui Ștefan cel Mare împotriva turcilor și a tătarilor, tov. Găvan a tratat la nivelul de înțelegere al elevilor problema războaielor juste și nejuste. Am citat la început acest element pentru că pe el era bazată în esență întreaga desfășurare a lecției. Conduși de întrebările profesoarei elevii au arătat cauzele care au făcut ca poporul din Moldova să se ridice la luptă împotriva cötropitorilor, cauzele victoriei lor în această luptă. Astfel, răspunsurile lor nu s-au limitat la o simplă povestire a faptelor, așa cum se întîmplă adesea în condițiile predării tuturor obiectelor de către un învățător, ci au avut — bineînțeles la nivelul adecvat clasei — un caracter științific. Trecînd la lecția nouă tov. Găvan a insistat asupra cauzelor generale și imediate care au determinat războiul țărănesc din Transilvania, a descris cu căldură, în chip emoționant, starea de mizerie a țărănimii, răzburarea singeroasă a nobilimii feudale care nu a reușit

Predînd educația fizică într-o școală în care se experimentează predarea pe obiecte cu profesori specialiști la clasele I-IV, m-am preocupat în mod deosebit eficacitatea acestei activități asupra dezvoltării armonioase și a întăririi sănătății copiilor.

Un aspect deosebit de important al educației fizice a copiilor între 7-10 ani îl constituie deprinderea lor de a avea o ținută corectă a corpului. Dintre cei 120 de copii din clasele experimentale examinați la începutul anului școlar, numai 40 au fost găsiți cu o atitudine corectă a corpului.

În general, în clasele I-II predomina atitudinea lordotică și cifotică, iar în clasele III-IV, atitudinea cifotică, la care se adăugau cazuri de atitudine scolioțică, cu asimetrie ale umerilor.

Avînd în vedere însemnătatea atitudinii corpului în complexul psiho-fizic al omului, ca și faptul că această atitudine poate fi influențată favorabil la vîrsta de 7 pînă la 10 ani, cînd scheletul este în bună parte cartilaginios și elastic, m-am preocupat, în cadrul orelor de educație fizică, precum și prin legătura cu ceilalți profe-

sori și cu părinții, de formarea la elevi a unei ținute corecte, care să permită buna funcționare a organelor interne, dezvoltarea fizică multilaterală.

O primă cerință pe această linie era aceea de a dezvolta interesul și dragostea elevilor pentru activitatea de educație fizică, formarea obișnuinței de a practica în mod sistematic și continuu exercițiile fizice. În general, cei mai mulți copii îndrăgesc astfel de exerciții, participă cu mult interes la activitatea de educație fizică. Totuși, am avut cîteva cazuri de copii debili, timizi, care se temeau la început de gimnastică, de eforturi. Am reușit cînd să-i atrag și pe aceștia prin caracterul viu și interesant pe care am căutat să-l asigur lecțiilor de gimnastică și, de asemenea, prin puterea exemplului, arătîndu-le cît de vioi și frumoși sînt copiii care practică sportul, ce ținută corectă au în comparație cu copiii palizi, slăbuți, care fug de mișcare. Astfel am reușit să sporesc încrederea copiilor în forțele proprii, să le insuflu curaj și perseverență.

La orele de educație fizică, pe lîngă jocurile de mișcare — care constituie mijlocul de bază — am folosit pe scară largă exerciții corective care, pentru a fi mai interesante și atractive, au fost efectuate tot sub forma de joc sau cu aparate portative (în special bastoane, corzi scurte, cercuri și mingi). Aceste exerciții pentru întărirea centurii scapulo-umeroale, abdominale și a musculaturii spatelui, precum și îndrumările cu privire la evitarea poziției vicioase în bănci, în timpul mersului, la respectarea unui regim corect de muncă și odihnă, au dus într-un timp relativ scurt la scăderea numărului de elevi cu atitudine cifotică, lordotică și,

mărului celor cu atitudine scolioțică și asimetrie ale umerilor.

La copiii din clasele de control se observă în schimb o laxitate musculo-ligamentară mai accentuată a centurii scapulo-umeroale, care se prezintă sub formă de cifoze, spate rotund, umeri căzuți sau aduși.

Pentru a avea o evidență precisă a rezultatelor obținute pe această linie am efectuat, în colaborare cu personalul medico-sanitar al școlii, o serie de măsurători antropometrice și ale calităților fizice atît la copiii din clasele cuprinse în experiment cît și la cei din clasele de control. Din interpretarea și compararea datelor obținute se observă o dezvoltare fizică mai bună la copiii din clasele de experiment. În special se observă o creștere a excursiei toracice, reprezentată prin diferența între perimetrul toracic în inspirație și expirație profundă. La clasele experimentale media este de 7-8 cm, față de 6-7 cm la clasele de control.

Analizînd calitățile fizice de bază, se observă o diferență apreciabilă la elevii claselor experimentale, comparativ cu elevii claselor de control. Bunăoară, la clasa a III-a experimentală media la săritura în înălțime cu e-lan este cu 10 cm mai mare decît a elevilor din clasa de control, iar la alergări de viteză pe 30 m plat media este de 6”2 față de 6”5. La clasa a IV-a experimentală media la săritura în lungime de pe loc este cu 24 cm mai mare decît a săriturilor efectuate de elevii claselor de control.

Aceste cifre dovedesc cu prisosință eficacitatea culturii fizice bine îndrumate pentru formarea și dezvoltarea la copii a calităților fizice de bază necesare în viață și în munca productivă.

Prof. AURORA SOCINĂ
Școala de 8 ani nr. 1
Bistrița

Muncă de cercetare

Pentru a ajunge la concluzii întemeiate în ceea ce privește eficiența sistemului predării cu profesorii specialiști la clasele I-IV ne-am propus printre altele, în planul de muncă, să urmărim cum se rezolvă în procesul instructiv-educativ la clasele experimentale, în comparație cu clasele de control, două probleme mari. Acestea sînt dezvoltarea gândirii logice în cadrul predării limbii romine și aritmeticii și formarea concepției ateist-științifice despre viață în cadrul predării istoriei și științelor naturale.

În legătură cu prima problemă cadrele didactice urmăresc dezvoltarea posibilităților de înțelegere și redare a celor citite, însușirea de către elevi a noțiunilor gramaticale și aplicarea regulilor ortografice, rapiditatea calculului mintal și aplicarea lui în cadrul rezolvării problemelor,

deprinderi de muncă independente, greșeli tipice etc.

Pentru cea de a doua problemă se urmărește, în cadrul lecțiilor de științele naturale cum sînt antrenarea elevii în observarea și descrierea animalelor studiate, dacă știu să stabilească relațiile între organism și mediu etc. La istorie se urmărește în ce măsură știu elevii să încadreze corect în timp evenimentele istorice, dacă au posibilitatea de a stabili legături cauzale între faptele istorice, de a stabili corelații între cunoștințele însușite, în ce măsură au înțeles conținutul unor noțiuni de bază ca: orinduirii sociale, clase sociale, războaie drepte și nedrepte, rolul maselor și al personalității în istorie.

Prof. LIDIA NEMEȘ
directoarea adjunctă
a Școlii de 8 ani nr. 4
din Suceava

Studiu în laboratorul micilor naturaliști de la Palatul Pionierilor din Capriș

Recapitularea mecanicii fluidelor

În cursul trimestrului I, elevii clasei a IX-a studiază legea lui Bernoulli, a cărei determinare reprezintă o bună ocazie de generalizare și de aplicare în practică a multor cunoștințe anterioare.

Cu toate că programa nu indică necesitatea demonstrării acestor legi, în manual se încearcă o demonstrație. Socotesc însă că avem de a face cu o demonstrație neizbutită, de compromis deoarece se amestecă o serie de considerații teoretice cu altele experimentale fără ca prin aceasta rezultatele să câștige în concludență. De asemenea, cred că autorii manualului nu procedează în modul cel mai adecvat când definesc presiunea statică și cea dinamică înainte de a da enunțul legii lui Bernoulli. Presiunea statică fiind definită din capul locului ca „presiunea ce se poate măsura cu ajutorul unui manometru și se exercită asupra pereților vasului” (p. 46), nu numai că nu este scoasă în evidență diferența specifică dintre aceasta și presiunea hidrostatică, dar se creează impresia greșită că cele două presiuni s-ar putea identifica. Dovadă că așa se poate întâmpla o constituție faptul că în manualul de fizică pentru clasa a VIII-a serală, ed. 1960, termenul P_2 reprezentând presiunea statică ce apare în momentul secund al legii lui Bernoulli este interpretat astfel: „ P_2 = presiunea hidrostatică corespunzătoare secțiunii S_2 ” (pag. 190). Cît privește presiunea dinamică, aceasta nici măcar nu este propriu-zis definită, pentru că cele afirmate — că ea este „diferența dintre presiunea totală P_0 dată de tubul Pitot și presiunea statică P_2 , dată de sonda de presiune” — nu reprezintă altceva decît indicarea modului în care Pd poate fi determinată experimental.

Pentru a-i ajuta pe elevi să înțeleagă în adâncime mecanica fluidelor, mi-am propus să organizez cu ei o lecție de recapitulare curentă în care să încep prin a demonstra legea lui Bernoulli, pentru ca abia din analiza acesteia ei să descopere existența celor două presiuni. Socotesc că astfel elevii pot pătrunde corect înțelesul fizic al acestora și mecanismul lor de producere, iar pe de altă parte însăși legea lui Bernoulli le apare într-o altă lumină, demonstrarea ei ne mai constituind un scop în sine, ci un mijloc metodologic de investigație.

Am folosit în acest scop, la lecția recapitulativă, următoarea demonstrație: Considerăm un lichid aflat într-o conductă orizontală cu diametrul variabil, lichidul fiind momentan în repaos, iar conducta închisă la un capăt cu ajutorul unui robinet. La capătul opus conducta este prevăzută cu un piston, și acesta momentan în repaos. Ne fixăm atenția asupra unei anumite porțiuni de lichid și anume, asupra porțiunii delimitată de secțiunile AB și CD și acționăm asupra pistonului cu forța F_1 , avînd grijă să deschidem robinetul. Acestei forțe îi va

corespunde o presiune $P_1 = \frac{F_1}{S_1}$

care se va transmite prin masa întregului lichid pînă cînd, ajungînd în dreptul secțiunii S_2 porțiunea de lichid asupra căreia ne-am fixat atenția se va pune în mișcare. Lucrul mecanic L_1 efectuat de forța exterioară F_1 corespunde expresiei: $L_1 [\text{erg}] = F_1 [\text{dyn}] \cdot A \cdot A'$, [cm]. În decursul mișcării, lichidul asupra căruia ne-am fixat atenția nu numai că absoarbe lucrul mecanic L_1 dar, la rîndul lui, trebuie să înlăture din cale, spre a putea înainta, lichidul ce se află în dreapta secțiunii CD, efectuînd asupra acestuia lucrul mecanic: $L_2 [\text{erg}] = F_2 [\text{dyn}] \cdot C \cdot C'$ [cm].

Pe de altă parte, în decursul deplasării o fracțiune tot mai mare a lichidului supus urmării noastre pătrunde în partea îngustă a conductei, astfel că, ținînd seama de consecințele ecuației de continuitate, energia cinetică a lichidului studiat va crește cu cîtîmea ΔE

Prin urmare, lucrul mecanic L_1 efectuat asupra porțiunii de lichid studiate se distribuie astfel: o fracțiune L_2 este transmisă mai

Relația de condiție	Ce au în comun	Ce le deosebește	Observații
$P_2 = \frac{F}{S}$	Acționează în toate direcțiile și sensurile.	Se datorește unei acțiuni din afară	a) În vîreme ce p nu depinde de viteză, P_1 și P_2 depind de legea lui Pascal și principiul vaselor comunicante, apoi ca în unele cazuri particulare ale legii lui Bernoulli aplicată atunci cînd $V_1, V_2 = \text{constant}$.
$P = \rho gh$	Ambele depind de densitate.	Se datorește proprieții greutății a lichidului	
$P_2 = \rho \frac{V^2}{2}$		Se datorește mișcării	

departe lichidului aflat la dreapta secțiunii CD, iar o altă fracțiune este reținută sub forma sporului de energie cinetică. Ținînd seama de principiul conservării lucrului mecanic și de faptul că avem de a face cu un lichid perfect curgînd staționar, rezultă imediat:

$$L_1 [\text{erg}] = L_2 [\text{erg}] + \Delta E [\text{erg}]$$

Sau mai detaliat

$$(1) P_1 S_1 AA' [\text{erg}] = P_2 S_2 CC' [\text{erg}] + \left(\frac{\rho v_2^2}{2} - \frac{\rho v_1^2}{2} \right) [\text{erg}]$$

Ținînd seama că $S_1 AA' = S_2 CC'$ și $m_2 = m_1$, rezultă că, după împărțirea relației (1) cu valoarea numerică a produsului $S_1 AA'$, obținem — dacă avem grijă să facem transferările de termeni în vederea obținerii unei simetrii formale — următoarea formulă:

$$(2) P_1 [\text{erg}] + \rho \frac{v_1^2}{2} [\text{erg}] = P_2 [\text{erg}] + \rho \frac{v_2^2}{2} [\text{erg}]$$

Am atras atenția elevilor asupra faptului că nevoile practicii cer ca fenomenele fizice să fie descrise pe cît posibil cu ajutorul unor mărimi direct măsurabile, cum este de pildă presiunea. Le-am arătat că scopul acesta poate fi atins dacă împărțim aceeași relație (1) cu produsul $S_1 AA'$, ținînd însă seama, de această dată, și de semnificația lui fizică: $S_1 AA' [\text{cm}^2]$. Observînd că

$$\frac{1 \text{ erg}}{1 \text{ cm}^2} = \frac{1 \text{ dyn} \cdot 1 \text{ cm}}{1 \text{ cm}^2} = 1 \text{ dyn/cm}^2,$$

relația (2) va deveni în acest caz:

$$(3) P_1 [\text{dyn/cm}^2] + \rho \frac{v_1^2}{2} [\text{dyn/cm}^2] = P_2 [\text{dyn/cm}^2] + \rho \frac{v_2^2}{2} [\text{dyn/cm}^2]$$

Aceasta este însăși legea lui Bernoulli. Elevii au putut observa clar că, intrucît numerele

$$P_1, \rho \frac{v_1^2}{2}$$

ș.a.m.d. reprezintă unități de presiune, acești patru termeni ai relației (3) reprezintă ei înșiși niște presiuni.

Din demonstrație a rezultat că P_1 fiind presiunea corespunzătoare forței exterioare F_1 se transmite conform principiului lui Pascal în toate direcțiile, și în particular asupra pereților conductei. Am subliniat că din această cauză ea se numește **presiune de perete**. M-am referit apoi la presiunea reprezentată prin numărul $\rho \frac{v_1^2}{2}$

care, intrucît include printre factorii săi viteza, se datorește mișcării lichidului și de aceea se numește **presiune dinamică**. După ce am fixat aceste cunoștințe le-am arătat elevilor că, prin antiteză cu denumirea presiunii dinamice, ce apare datorită mișcării, presiunii de perete (intrucît poate exista și în lipsa acestei mișcări), i se mai spune pe scurt **presiune statică**.

Socotesc că timpul cheltuit cu această demonstrație, pe lângă faptul că este răsplătit prin înțelegerea mai adîncă de către elevi a noțiunilor, a putut fi recuperat și ca atare. Într-adevăr, folosind paralelismul dintre relațiile (2) și (3), am expus mai pe scurt, dar cu deplină eficacitate probleme importante cum sînt curgerea laminară, curgerea turbulentă, rezistența hidrodinamică și zborul avionului.

În încheierea lecției am dat elevilor tabloul recapitulativ de mai sus.

Prof. ȘTEFAN FĂTULESCU
București

Lămuriri Observațiile directorului asupra lecțiilor

Un cititor din raionul Tg. Neamț ne întreabă dacă directorul trebuie să discute în recreație lecțiile la care a asistat și dacă e bine ca discuția să aibă loc în prezența cadrelor didactice.

Este indicat ca directorul să-și comunice observațiile chiar în ziua în care a asistat la lecție, pentru că altfel pot fi omise o serie de elemente ce pot veni în sprijinul concluziilor pe care le-a tras. Dar nu este indicat să discute în recreație, intrucît nu se poate face o analiză serioasă în interval de 5-8 minute cît ar putea permite aceasta. Nu numai atât. În pauza profesorului sau învățătorului trebuie să se pregătească pentru lecția următoare — să se îngrijească de aducerea materialului didactic în clasă, de așezarea la locul lui a celui folosit etc. Dar chiar cînd nu are de îndeplinit asemenea lucruri este limpede că și profesorul are nevoie de cîteva minute de destindere între două ore de maximă solicitare. De aceea e bine ca discuțiile lecțiilor să aibă loc într-o „fereastră” sau la sfîrșitul orelor, într-un loc liniștit (cabinetul directorului, o clasă rămasă goală

etc.) în care se pot asigura condițiile necesare unei discuții aprofundate și apropiate.

În scrisoarea trimisă redacției, cititorul la care ne referim ne-a întrebat și cum trebuie făcută critica lecției de către director. Este clar că nu poate fi vorba decît de o critică constructivă, principială și mobilizatoare. Este nevoie să se arate mai întîi ce a fost bun în conținutul lecției și pentru ce se socotește bun, iar apoi care au fost neajunsurile, cu argumentarea convenită. Atenția să fie reținută de problemele de fond, de cele care arată un stil de muncă, nu de lucruri incidentale, neînsemnate și neconcludente.

Critica va avea desigur eficiență dacă directorul va arăta și cum trebuie înlăturate lipsurile, cum vede el că pot fi dezvoltate laturile pozitive ale muncii profesorului, dacă va controla ulterior cum se traduce în viață indicațiile lui și dacă va împărtăși în consiliul pedagogic sau prin comisiile metodice de specialitate experiența bună pe care a descoperit-o.

ANA COSMIN

Artă și îndemnare

Din carnetul inspectorului

Depinde de conștiinciozitatea profesorului

Am asistat recent la o lecție de botanică ținută la clasa a VIII-a „A” de la Școala medie din Novaci, raionul Gilort. Lecția s-a caracterizat printr-o legătură strînsă cu practica, printr-o folosire pricepută a materialului didactic și a experiențelor, ceea ce a contribuit mult la înțelegerea și consolidarea cunoștințelor predate.

În verificarea cunoștințelor referitoare la aspectul și structura internă a frunzei, profesorul Nicolae Stancu a folosit diferite tipuri de frunze (colectate cu prilejul unei excursii făcute cu cîteva zile înainte), planșe de ierbar, planșe și mulaje care redau structura internă a frunzei, cerînd elevilor să le recunoască și să le caracterizeze. Vorbînd despre structura internă a frunzei, elevii au arătat unde se află epiderma inferioară și cea superioară, au insistat asupra formei și așezării celulelor în țesutul palisadic și lacunar. Din atenția profesorului n-au scăpat nici celulele stomatice. El a cerut elevilor să spună prin ce se caracterizează acestea și să explice mecanismul închiderii și deschiderii stomatelor. Elevii au arătat de asemenea, pe corpul plantelor, ce formă au vasele conducătoare și cum sînt ele dispuse în rădăcină, în tulpină și frunze.

În explicarea lecției noi, cu tema „Fotosinteza” profesorul s-a sprijinit pe cele învățate de elevi anterior și pe demonstrații practice. După ce le-a arătat elevilor că frunza conține, în afară de clorofilă, carotină și xantofilă, a efectuat o experiență simplă (extragerea clorofilei din frunză cu ajutorul alcoolului și separarea ei de ceilalți pigmenți), menită să confirme această afirmație. Au fost însoțite de experiențe și explicațiile cu privire la schimbul de gaze în procesul fotosintezei, ca și cele cu privire la sinteza substanțelor organice în frunză.

Pentru a se convinge că noile cunoștințe au fost pe deplin înțelese, profesorul a cerut mai multor elevi să repete experiențele efectuate de el.

Lecția a dovedit încă o dată că atunci cînd profesorul dă atenția cuvenită demonstrației practice a problemelor teoretice, cînd utilizează larg materialul didactic și experiențele el reușește să asigure însușirea temeinică a cunoștințelor de către elevi.

Se pare însă că mai sînt profesori care cred că se pot dispensa la lecții de elementul concret. Am constatat acest fapt, de exemplu, asistînd la o lecție ți-

nută la Școala de 8 ani din comuna Căpeni, același raion. Este vorba de o lecție de agricultură ținută la clasa a VII-a de către profesoara Elena Druzenco.

Verificînd cunoștințele elevilor la tema „Creșterea și dezvoltarea pomilor fructiferi” profesoara, care nu s-a preocupat să folosească nici un fel de material didactic, s-a rezumat doar la a cere elevilor să reproducă explicațiile sale și ceea ce au citit din carte. S-a văzut de îndată, în răspunsurile elevilor, faptul că ei nu sînt deprinși să lege cunoștințele de practică. De pildă, vorbind despre cele trei vîrste ale pomilor fructiferi, ei n-au știut să arate prin ce se caracterizează acestea și ce lucrări se aplică în fiecare etapă. Lucrul este cu atît mai grav cu cît comuna Căpeni se caracterizează prin specific pomicol.

Lecția nouă „Rodirea pomilor și arbuștilor fructiferi” a fost de asemenea lipsită de legătură cu practica. Fenomenul rodirii n-a fost explicat pe baza proceselor fiziologice ce au loc în plante. Profesoara a omis să arate elevilor că în timpul verii are loc procesul de creștere a lăstarilor și fructelor și de formare a mugurilor floriferi pentru anul viitor, nu le-a lămurit faptul că aceste două procese sînt condiționate de existența substanțelor nutritive în sol, de menținerea organelor vegetative ale plantei, în perfectă stare de sănătate și de o serie de alți factori importanți în viața plantelor, după cum nu le-a arătat nici faptul că în frunzele atacate de bolile produse de dăunătorii pomilor fructiferi nu se mai pot sintetiza substanțe organice și deci nu se mai formează mugurii de rod pentru anul următor, producția de fructe fiind astfel compromisă. Neglijarea acestor aspecte a dus implicit și la neglijarea unor lucrări importante în pomicultură, cum ar fi de pildă pregătirea solului, combaterea dăunătorilor etc. Procedînd în acest mod profesoara amintită le formează elevilor un stil de muncă formal, rupt de realitate, de practică.

Lecțiile pe care le-am analizat au dovedit practic, faptul că însușirea temeinică de către elevi a cunoștințelor predate este garantată de interesul și conștiinciozitatea cu care muncește profesorul.

C. POPESCU

inspector la Secția de învățămînt a regiunii Oltenia

Nivelul de pregătire al elevilor

Desigur, linia de evoluție a nivelului pregătirii elevilor dintr-o școală nu se poate înscrie cu precizie matematică pe un grafic. Există însă pentru determinarea acestui nivel o serie întreagă de elemente concrete la care ne putem raporta și pe baza cărora putem desprinde concluzii pe deplin valabile. Este vorba în primul rând de lecții, de răspunsurile pe care le dau elevii în cadrul acestora.

Ne-am aflat de curând, timp de câteva zile, printre elevii Școlii medii nr. 2 din Oradea, i-am văzut la orele de curs, am ascultat explicațiile pe care le primeau din partea profesorilor lor și răspunsurile pe care le dădeau la întrebările acestora. Și ne-am dat seama, o dată mai mult, că nivelul pregătirii elevilor oglindește precis, fidel, nivelul muncii celor care-i instruesc și îi educă.

Constatările făcute de noi la lecțiile de limbă — atât la cele de limbă română cât și la cele de limbile maghiară, rusă, franceză — converg către aceeași concluzie: la Școala medie nr. 2 din Oradea se merge pe un drum pozitiv în predarea acestor discipline.

Acest fapt apare deosebit de evident, de pildă, din vorbirea corectă, într-o limbă română literară și cursivă, a elevilor din clasele cu limba de predare maghiară. Se văd limpede rezultatele muncii susținute desfășurate de profesorii de limba română ai acestor clase, care îi stimulează continuu pe elevii către studiul aplicat al gramaticii, către lectura textelor literare și povestirea acestora cu expresii cât mai plastice și corectează cu promptitudine orice exprimare greșită. Exercițiile de scriere și vorbire i-au ajutat pe elevii să înțeleagă problemele dificile de natură gramaticală, cum sint de pildă utilizarea articolului ca determinant al genului, acordul între substantiv și adjectivul care-l determină etc. Rezultatele pozitive ale acestei strădanii sint deosebit de evidente mai ales la clasele a XI-a cu limba de predare maghiară, ai căror elevi se exprimă atât de curgător în limba română încât cu greu îi poți deosebi de ceilalți elevi.

Preocuparea pentru studiul aplicat al limbii se vede și în activitatea profesorilor de limbă străină. Tov. Tatiana Hincu, de pildă, profesoara de limba rusă, folosește o mare varietate de metode pentru ca elevii ei să-și însușească un vocabular bogat și pentru ca ei să poată folosi corect în vorbire acest vocabular.

La o lecție ținută în clasa a X-a profesoara a povestit mai întâi ea însăși, în linii mari, conținutul lecției — Construirea desfășurată a comunismului în U.R.S.S. — a folosit apoi citirea explicațiilor din carte, în care a fost antrenată întreaga clasă și a cerut în continuare elevilor să completeze datele lecției cu unele cunoștințe suplimentare privind dezvoltarea în perspectivă a Uniunii Sovietice în perioada construcției desfășurate a comunismului. În felul acesta a fost antrenată participarea creatoare a elevilor la lecție, li s-a dat posibilitatea să-și aplice larg cunoștințele.

Concluzii asemănătoare s-au desprins și pe marginea lecției de limba franceză predată la clasa a X-a „C” de profesoara Emilia Zavatski, lecție la care s-a citit un fragment din opera scriitorului clasic Rabelais „Gargantua și Pantagruel”. Elevii au izbutit să caracterizeze corect personajele. Atunci când unii dintre ei au folosit expresii neadecvate, profesoara a stimulat corectarea acestora de către colegii lor și a intervenit numai în ultimă instanță, pentru a preciza expresia corectă. Observând că unii elevi nu aplică în vorbire regula consecuției timpurilor și a lui și condițional, profesoara a cerut elevilor să formuleze aceste reguli, să explice în lumina lor ce greșeli au făcut și să le corecteze.

În general predarea limbii române și a limbilor străine și însușirea acestora de către elevi se desfășoară pe o linie continuă

ascendentă, datorită faptului că profesorii au pornit de la premiza justă că esențialul în însușirea unei limbi este stăpânirea unui vocabular cât mai bogat, cunoașterea corectă a construcțiilor gramaticale și aplicarea acestora în exprimarea scrisă și orală.

Și în predarea lecțiilor de literatură se vedește strădania de a se asigura însușirea de către elevi a unor cunoștințe temeinice. Majoritatea profesorilor de specialitate acordă atenție bunei desfășurări a lecțiilor. Totuși rezultatele obținute nu se situează încă la nivelul cerințelor. O serie de elevi nu pot caracteriza trăsăturile esențiale ale operei unui scriitor sau ale unui curent literar, cunoștințele lor nu se bazează decât în mică măsură pe noțiunile de teorie a literaturii.

Cauza principală a acestei situații o constituie utilizarea de către profesori a unor metode care nu răspund întotdeauna și

Constatări de la Școala medie nr. 2 din Oradea

pe deplin cerințelor predării literaturii.

Iată un exemplu. La clasa a X-a „B” s-a ținut o lecție de recapitulare privind literatura de la sfârșitul secolului al XIX-lea. Profesoara a alcătuit un tablou sinoptic al fenomenului literar din această perioadă deosebit de importantă pentru dezvoltarea literaturii din țara noastră.

Fără îndoială, folosirea tablourilor sinoptice la literatură, mai ales în cadrul lecțiilor de recapitulare, este îndreptățită. Dar într-un asemenea caz tabloul are cu totul alt rol decât un tabel matematic sau un tablou de proprietăți fizice și chimice. La literatură, tabloul este și trebuie să rămână o simplă schemă care să fie îmbrăcată, în expunere, cu exemplificări bogate din operele scriitorilor studiați. În tot cuprinsul lecției despre care vorbim nu s-au făcut însă aproape de loc referiri la aceste opere, totul rezumându-se la clasificări, enumerări etc.

Este de o deosebită importanță ca în predarea literaturii profesorii de specialitate să-și reconsidere metodele, punând accentul principal pe studiul științific al operelor, nu pe simpla lor lectură, pe aplicarea în analiza literară a cunoștințelor de teoria literaturii, într-un cuvânt pe stimularea înțelegerii mai profunde de către elevi a fenomenului literar în esența lui.

Preocupare mult mai stăruitoare pentru folosirea celor mai indicate metode de predare o vădesc profesorii de chimie de la Școala medie nr. 2 din Oradea. Datorită faptului că ei au pus un accent deosebit pe evidențierea marilor realizări ale petrochimiei din țara noastră, datorită caracterului clar, sistematic al predării, ei au reușit să câștige interesul elevilor, să-i înarmeze cu cunoștințe temeinice.

S-a generalizat în predarea chimiei efectuarea experiențelor frontale de laborator, utilizarea schemelor în care sint prezentate paralel ecuațiile chimice, procedeele de laborator și tehnologia industrială, ca și folosirea fotografiilor, a diapozitivelor și diafilmelor.

Nu se pot spune din păcate aceleași lucruri bune despre nivelul cunoștințelor de matematică și de fizică ale elevilor. Bunăoară o lecție de geometrie analitică la clasa a XI-a „B” cu privire la condiția ca trei drepte să fie concurente a relevat faptul că, deși elevii se străduiesc să învețe ecuațiile și reprezentările grafice nu au ajuns încă la o înțelegere profundă a lor. De îndată ce pierdeau o parte din firul demonstrației, majoritatea elevilor chemați la tablă nu-l puteau relua nici chiar după ce primeau ajutorul colegilor sau al profesoarei,

De asemenea, la o lecție de fizică la clasa a VIII-a în care s-au recapitulat cunoștințele despre forță, despre compunerea și descompunerea forțelor și echilibrul corpurilor, răspunsurile elevilor nu au dovedit pe deplin înțelegerea conștientă a fenomenelor respective.

Este evident, așa cum au arătat-o lecțiile, că vina pentru aceste neajunsuri o poartă în primul rând modul de predare. La matematică, de exemplu, faptul că elevii pierdeau șirul demonstrației dovedește folosirea la exces a memoriei în locul antrenării gândirii independente a elevilor. La fizică cele spuse de elevi au fost fragmentate atât de mult de intervenția profesoarei, încât nici o noțiune n-a mai apărut încheiată, ca să nu mai vorbim despre încadrarea ei într-un sistem de noțiuni.

Colectivul școlii cunoaște încă pe baza analizei rezultatelor la învățătură din anul trecut, deficiențele principale din cunoștințele elevilor. Se știe de pildă faptul că o parte dintre elevi nu-și însușesc o concepție matematică clară. Se constatare de asemenea că elevii nu pot rezolva decât cu greutate problemele mai complexe de fizică, fiind deprinși mai ales cu efectuarea unor probleme la care se aplică o singură formulă.

Oare a ținut seamă în suficiență măsură colectivul profesorilor de matematică și fizică de aceste concluzii, oare și-a îndreptat el munca din acest an școlar către remediarea deficiențelor constatate? După cum s-a văzut, lecțiile lor nu dau un răspuns pozitiv la această întrebare.

Considerăm drept o cauză principală a deficiențelor din acest domeniu slaba activitate a comisiilor metodice de matematică și fizică din școală, care nu au analizat cu tot simțul de răspundere activitatea membrilor lor, n-au căutat cu stăruință căile menite să ducă la ridicarea cunoștințelor de matematică și fizică ale elevilor.

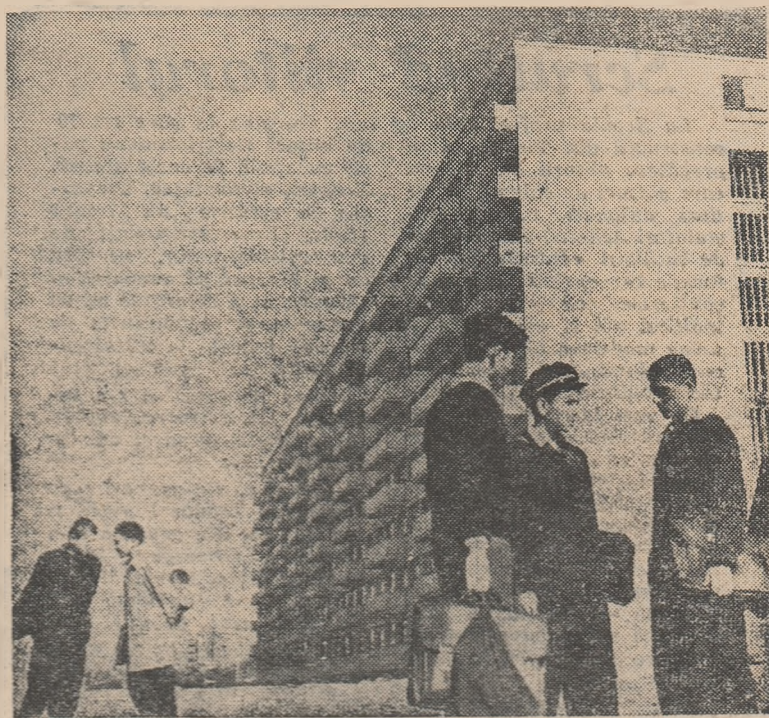
În predarea acestor discipline s-a folosit în prea mică măsură experiența acumulată de elevi în timpul practicii lor în producție la întreprinderea „Electrometal” pentru a se sublinia largul câmp de aplicabilitate al cunoștințelor de fizică și matematică în tehnică. Faptul că nici pe tărîmul stimulării activității cercurilor de elevi nu s-au făcut eforturi susținute, ceea ce ar fi determinat un interes mai viu al tinerilor pentru studiul matematicii și fizicii, constituie o altă cauză a rezultatelor nesatisfăcătoare obținute în școală pe tărîmul studierii matematicii și fizicii.

Un rol de seamă în ridicarea nivelului de cunoștințe al elevilor revine conducerii școlii. Directorul Școlii medii nr. 2 din Oradea, ca și cei doi adjuncți ai săi, vădesc o preocupare continuă pentru buna pregătire a elevilor. Caietele lor de asistență confirmă faptul că ei au participat la un număr important de lecții de la începutul anului pînă în prezent. Se face simțită însă o tendință accentuată a directorilor către îndrumarea predării disciplinelor umaniste în dauna disciplinelor realist-practice.

Se impune ca, în funcție de cerințele concrete ale pregătirii la un nivel mai înalt a elevilor atenția principală a conducerii școlii să se îndrepte către îndrumarea de conținut a predării tuturor disciplinelor, către stimularea activității comisiilor metodice, astfel încât să fie discutate pe larg problemele cheie ale îmbunătățirii cunoștințelor elevilor și formării concepției lor materialist-științifice.

Îmbunătățirea continuă a conținutului predării, așa încât să se asigure ridicarea nivelului de pregătire al elevilor — iată direcția principală către care trebuie orientat efortul cadrelor didactice și al conducerii de la Școala medie nr. 2 din Oradea.

MIRCEA HERIVAN

Tinerețea noului cartier. Pe Soseaua Giurgiului din Capitală

Materiale necesare

Calitatea lecției de istorie depinde de mai mulți factori.

Printre altele, profesorul trebuie să cunoască bine problema pe care urmează să o expună în fața elevilor, să depășească, în această privință, nivelul manualului, care nu poate fi socotit — așa cum din nefericire se mai întâmplă — drept unica sursă de documentare. Este neapărat necesar să cunoaștem, de pildă, aprecierile clasicii marxism-leninismului cu privire la evenimentele istorice, să cunoaștem conținutul cronicilor, al unor documente importante etc. Pentru noi, profesorii, manualul nu poate fi decât un îndreptar — în care uneori se întâmplă să se strecoare și greșeli (Profit de prilej ca să amintesc că în manualul de clasa a XI-a se vorbește de nunta Ruxandrei, fiica lui Vasile Lupu, cu Jan Radziwil, afirmație cu totul inexactă, căci aceasta a fost soțul altei fiice a lui Vasile Lupu, în timp ce Ruxandra s-a căsătorit cu Timuș, fiul hatmanului Bogdan Hmeinițki).

Pe de altă parte, se cere ca în timpul lecțiilor profesorul de istorie să folosească harta, pentru a localiza evenimentele expuse în fața clasei. De multe ori însă utilizarea hărților este neglijată și pentru faptul că atlasele istorice lipsesc din librării. S-ar putea obiecta că nu este neapărat nevoie de atlase istorice căci manualele au multe schițe și hărți. Folosirea acestora în clasă nu este însă indicată, după cum s-a arătat de altfel într-un material apărut recent în „Gazeta învățămîntului” semnat de tov. Ana Cosmin. Se propunea în acest material folosirea hărților mari ale școlii și a hărților colorate de la sfârșitul manualelor. Din păcate, însă, școlile nu au hărți istorice „mari” decât pentru

câteva epoci, iar manualul de clasa a IX-a, de pildă, nu are la sfârșit decât două hărți colorate: „Europa în 1648” și „Harta descompunerilor geografice”. Te întrebi cum vor preda cei care nu au atlase istorice Cruciadele, Războiul de 100 de ani sau Războiul nordic dintre Carol al XII-lea și Petru cel Mare?

Editura didactică și pedagogică ar trebui să editeze hărți și atlase istorice, după cum ar fi bine să tipărească și un volum de texte și fragmente din istorici antici și medievali care au scris despre evenimentele din țara noastră. De asemenea, un grup de profesori de literatură și istorie ar putea elabora un volum cu fragmente din cronică și din operele literare beletristice care ne-ar ajuta să dăm mai multă viață lecțiilor de istorie, să le asigurăm un mai puternic caracter afectiv.

La fel de utilă ar fi și publicarea unui volum cu reproduceri ale operelor de artă celebre, pe care manualele se rezumă în bună parte doar la a le menționa. Cele câteva litografii de la sfârșitul manualelor constituie un început, dar nu ne pot satisface, căci nu prea sint reușite. Astfel, ca să mă refer tot la manualul de clasa a IX-a, în ilustrația care înfățișază palatul Alhambra din Grenada — monument clasic al artei arabe — nu se pot deosebi de loc arabescurile, adică tocmai ceea ce constituie specificul acestei arte.

În concluzie, istoria s-ar preda în mai bune condițiuni dacă Editura didactică și pedagogică s-ar preocupa să lichideze cât mai curînd posibil astfel de goluri.

Prof. I. HURDUBETIU
Cîmpulung-Muscel

Lecție deschisă

Înarmarea elevilor cu deprinderi de muncă independentă a stat mereu în atenția consiliului pedagogic al Școlii de 8 ani nr. 1 din Comarnic care, printre altele, a luat și hotărîrea ca toate cadrele didactice să rezerve în acest scop câte o oră din cele puse la dispoziția profesorului. Pentru a se stabili metoda acestor ore s-a organizat și o lecție deschisă, care a avut ca temă folosirea manualului pentru studiul cunoștințelor de geografie.

Discuțiile pe marginea lecției

deschise au scos în evidență interesul deosebit pe care l-a trezit ea în rîndul cadrelor didactice. S-a subliniat pe bună dreptate că în ținerea unor asemenea lecții nu trebuie să se recurgă la șablon, întrucît fiecare obiect își are specificul lui.

Discuțiile s-au încheiat cu hotărîrea ca următoarea lecție deschisă să aibă ca temă modul cum trebuie să ia elevii notițe.

ION TEODORESCU
Comarnic

Scrutînd viitorul

La Școala profesională de construcții din Timișoara se pregătesc viitorii electricieni care alături de colegii lor zidari, dulgheri, zugravi, instalatori tehnico-sanitari și de încălziri centrale își vor începe în curînd lucrul pe șantierele de construcții, înălțînd noi și noi fabrici și uzine moderne, blocuri și locuințe luminoase, așezămînte social-culturale.

De cum intri în atelierul în care sînt instruiți ucenicii din anul I te impresionează în mod plăcut materialele didactice, panourile cu exponate, dulapul cu scule în deplină ordine, lămpile fluorescente, bancurile cu menghine așezate în șiruri paralele — dovadă că aici lucrează un maestru-instructor care pune suflet în munca sa.

Dintre materialele didactice existente în atelier rețin atenția panoul de comandă metalic, înzestrat cu aparate de măsură, cu butoane de comandă la distanță și becuri de semnalizare, precum și macheta reprezentînd un perete netencuit cu șanțuri și tuburi din materiale plastice, în care sînt amplasate lăcășurile pentru priză, întrerupătoare și doze de ramificație. În atelierul de instruc-taj se găsește, de asemenea, un panou pe care sînt expuse toate piesele componente ale unei prize trifazice de fontă cu fișă de 25 amperi. N-au trecut decît două

luni din ziua în care cei 30 de viitori electricieni au pășit cu sfială în acest atelier. Treptat, seriozitatea, dragostea de meserie au învins sfiala. Bine îndrumați de maestrul-instructor, ucenicii au și început să cunoască și să minuiască diferitele tipuri de scule și instrumente de măsură folosite la instalațiile electrice.

„Ziua de practică s-a încheiat. Maistrul-instructor Ion Schorle se adresează ucenicilor săi:

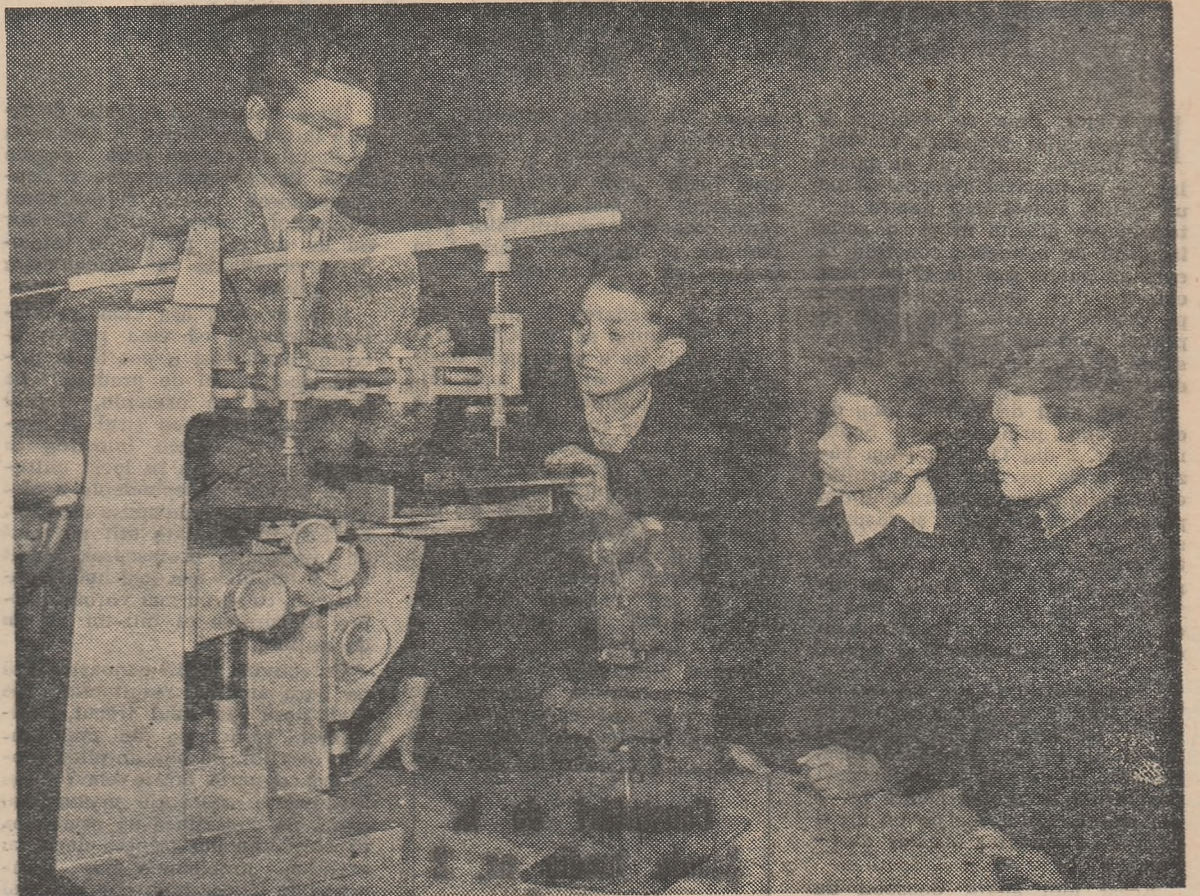
— Astăzi, din grupa I s-au evidențiat Teodor Pigulea și Ion Zoi, iar din grupa a II-a Lixandru Gheorghe, Petru Lupu și Mihai David. Ne revedem mîine dimineață la 7 fix. Bună ziua, băieți!

— Bună ziua! răspunde corul glasurilor tinerești ale ucenicilor din anul I „N”.

Rămăs singur, maestrul mai aruncă o privire asupra atelierului în perfectă ordine. Apoi îi întovărășește cu gîndul pe elevii săi. Își spune că în curînd promoția anului I pe care o instruește acum va păși alături de absolvenții mai vechi ai școlii, contribuind la înălțarea a zeci de noi blocuri.

Imaginile acestea ale viitorului apropiat îi însușă hotărîrea de a se pregăti mereu mai bine pentru lecțiile pe care le va preda.

Prof. I. GERO
Timișoara

La Grupul școlar profesional și tehnic „23 August” din București, profesorul le explică elevilor despre calitatea materialelor pentru construcția de mașini

Formarea primelor deprinderi — moment de bază în instruire

Formarea primelor deprinderi, adică trecerea de la priceperea de a executa o serie de mișcări la desăvîrșirea acestora pe baza experienței dobîndite, constituie una din cele mai însemnate etape în calificarea profesională a viitorilor muncitori.

Formarea deprinderilor se întemeiază pe cunoașterea de către elevi a fiecărei operații tehnologice, a materiei prime, a mașinilor utilizate în procesul de lucru, a minuirii lor, ca și a regulilor de organizare a muncii. Bine înțeles este necesar ca elevii să cunoască în prealabil unele elemente fundamentale privind organizarea procesului tehnologic și sistemul de organizare a secției și sectorului de muncă.

Pentru a-i ajuta pe elevii mei să-și formeze deprinderi raționale de lucru privind încărcarea suveicii, introducerea ei în căsuță, pornirea și oprirea războiului de țesut, alegerea firului de bătătură, introducerea firului de urzeală rupt prin ochii cocleților după nevedire și introducerea lui prin dinții spetei, caut în primul rînd să organizez cît mai bine munca lor practică în atelierul școlii, în condiții cît mai apropiate de cele ale secțiilor de producție. Astfel am amenajat pentru fiecare elev un loc de muncă și i-am repartizat, pe brîgi, la războaie. Fiecare operație se efectuează pe faze și minui, așa ca elevii să capete deprinderi complete, conștiente de muncă și nu o simplă îndemînare meșteșugărească.

Obiectivul principal de producție pe care-l urmărim este realizarea unor țesături de calitate, prin înlăturarea defectelor ce se produc din neatenție. De asemenea, în perioada formării primelor deprinderi insist ca elevii să cunoască modul de a scoate o bucată de material de pe sulul de marfă cînd bucata s-a terminat și de a așeza o bucată nouă. În momentul cînd elevul termină bucata este chemat la rampă pentru a vedea eventualele greșeli, care sînt marcate prin puncte pe baza cărora se acordă nota la practică

În perioada formării deprinderilor caut să leg cît mai strîns lecțiile de tehnologie a meseriei cu munca practică a elevilor. De pildă, insist mult în cadrul acestor lecții asupra însușirilor cerute unui bun țesător, precum și asupra calităților materiei prime și a materialului care se produce. Apoi la activitatea practică ne ocupăm de calitatea materialelor cu care elevii lucrează în primul rînd — firele de lînă, bumbac și celofibră — și care sînt utilizate atît în atelierul școlii, cît și în secțiile de fabricație din întreprindere. În ceea ce privește cunoașterea tipului de țesături care se fabrică pe fiecare război ne oprim asupra numărului de fire din urzeală și bătătură, asupra armurii și nevedirii, asupra cerințelor privind lățimea și lungimea bucății, precum și asupra desimii în țesătură.

La începutul formării deprinderilor, activitatea elevilor are, după cum știm, foarte puține elemente automate, conștiința veghează continuu, iar atenția este încordată. De aceea, în toată această perioadă veghez ca elevii să lucreze calm și fără grabă, concentrîndu-și atenția asupra preciziei de executare, deoarece graba poate să ducă la însușirea incorectă a unui procedeu și la fixarea unor deprinderi greșite.

Un țesător de înaltă calificare, pregătit pentru a lucra la mașini

moderne, la mașini cum sînt cele pentru țesături din relon sau rolan, pentru țesături care imită blana etc. trebuie să cunoască bine nu numai principiile de funcționare a acestora, ci și tehnica reparării lor. În vederea înarmării elevilor mei cu cunoștințe privind repararea mașinilor insist în timpul muncii din atelier asupra minuirii diferitelor scule pentru pilirea și tăierea pleșelor din metal, asupra minuirii mașinii de găurit, precum și a altor scule întrebunțate la repararea și întreținerea mașinilor. Organizez de asemenea lucrări demonstrative în cadrul cărora anumite organe de mașini sînt demontate, reparate și montate la loc în fața elevilor. Înainte de demontare se dă drumul războiului, pentru ca elevii să vadă cum funcționează acesta cînd organul respectiv este defect. După remontare războiul este pus din nou în funcțiune, pentru ca elevii să-și dea seama cum lucrează el în condiții normale.

Înțelegînd însemnătatea instructajului pentru formarea deprinderilor motorii, pentru înarmarea elevilor cu obișnuința de a efectua operații din care s-au eliminat complet mișcările inutile și care se desfășoară într-un ritm rapid, îmbinate într-un tot unitar, caut ca în întreaga perioadă de instructaj munca practică să aibă un caracter cît mai organizat, cît mai sistematic.

ALEXANDRU CHIRON
maistrul-instructor la Școala profesională textilă din Buhuși

O școală nouă

Recent s-au dat în folosință, la Școala profesională S.N.M. din Constanța, un nou local de școală și un internat care oferă elevilor condiții dintre cele mai bune de viață și de învățatură.

Noul local al școlii cuprinde săli mari de clasă, un cabinet de desen tehnic, două ateliere de practică, o sală pentru bibliotecă. Internatul, construit după concepții arhitectonice moderne, are

camere luminoase și moderne, o mare sală de mese etc.

Elevii școlii profesionale și-au adus și ei contribuția la ridicarea noilor localuri ale școlii și internatului. De pildă, au confecționat ei înșiși bancurile metalice necesare celor două ateliere școlare. Prin munca voluntară a elevilor s-au realizat economii însemnate.

Ing. GHEORGHE TĂTARU
Constanța

Predarea cunoștințelor despre producția întreprinderilor industriale

Avîntul neconținut al construcției economice din țara noastră pune în fața profesorilor care predau în școlile profesionale și tehnice cunoștințe despre producția întreprinderilor industriale sarcina de a face cunoscute elevilor căile care duc la dezvoltarea producției în cadrul fiecărei întreprinderi.

Însușirea cunoștințelor privind organizarea și planificarea întreprinderilor este urșată de faptul că acestea nu se predau începînd cu anul I, ci abia după ce elevii și-au însușit anumite cunoștințe la celelalte discipline tehnice speciale și s-au familiarizat cu activitatea întreprinderii în care își fac practica.

Este o sarcină deosebit de importantă ca încă din școală ucenicii și elevii să știe cum se pot realiza consumuri specifice de materiale și manoperă cît mai mici, să se preocupe de descoperirea rezervelor interne, să cunoască măsurile ce trebuie luate pentru stabilirea locurilor principale de unde provin rebuturile și a naturii acestora, pentru înlăturarea lor etc.

Socotim deosebit de utilă în acest sens inițiativa unor cadre didactice de a efectua cu elevii, în cadrul diferitelor întreprinderi industriale, o serie de studii tehnico-economice. Elevii pot cunoaște astfel nemijlocit cum pot

fi rezolvate o serie de probleme privitoare la organizarea și planificarea producției în secțiile de strungărie, forjă, turnătorie, motoare Diesel etc.

Socotim, de asemenea, necesar ca practica în producție a elevilor, în special a elevilor-maistri și a tehnicienilor să se efectueze și pe lîngă diferitele servicii cu caracter economic și organizatoric din cadrul întreprinderilor, ca de pildă serviciile de organizare a muncii, de planificare etc.

Ar putea contribui la buna pregătire a elevilor și prezentarea, în cadrul activității extrașcolare, a unor conferințe pe teme de organizare și planificare a producției ținute de către cadre cu experiență din întreprinderile industriale mari, din departamente industriale etc. Astfel de conferințe i-ar ajuta pe elevi să cunoască rezultatele obținute în marile întreprinderi industriale și perspectivele lor în lumina sarcinilor economice prevăzute în planul șesenal.

Eficiența predării cunoștințelor despre organizarea și planificarea producției depinde în cea mai mare măsură de legarea predării cunoștințelor de cerințele actuale ale activității întreprinderilor, de specificul lor de producție.

Ing. GHEORGHE M. PREDĂ
Lector universitar

O oră de studii pomologice la Centrul școlar agricol din Valea Călugărească

Ansamblul artistic al Școlii medii „Aurel Vlaicu” din Capitală pe scena Casei de cultură a tineretului „Vasile Roaită”

Muncă de adevărat pedagog

— Spune-mi, Sanda, ce-i cu tine? De un timp te văd schimbată. Ai vreo supărare?

Mingind capul plecat al elevului, diriginta așteaptă răbdătoare răspunsul. Fata nu rostește însă nici un cuvânt. Doar din când în când își ridică spre diriginta privirea tristă, părințică încercând să spună ceva, să ceară un ajutor. Dar în același moment renunță și-și pleacă din nou capul. Nu, îi este peste putință să vorbească. Ceea ce i se întâmplă de câteva săptămâni sînt lucruri îngrozitoare, de care îi este rușine și pe care diriginta nu trebuie să le afle niciodată.

Și, la fel ca ieri și ca alaltăieri, la fel ca în toate celelalte zile cînd a încercat să stea de vorbă cu Sanda, diriginta a rămas și acum fără răspuns...

Înainte Sanda se număra printre fruntașii clasei a IX-a „A” a Școlii medii „Gheorghe Lazăr” din Capitală. Diriginta, tovarășa Olimpia Bină, o îndrăgise pentru firea ei deschisă, prietenoasă, pentru râvnă și dragostea cu care învăța. Deodată, însă, Sanda s-a schimbat. Nu mai vorbea cu nimeni, începuse să slăbească, era palidă, de multe ori cu ochii plîși. Nici la lecții nu mai participa cu interes. Apoi au început noțele slabe — azi una, mâine alta. Și a mers așa, din zi în zi mai rău. Au încercat să vorbească cu ea kolegele, profesoarele, dar degeaba.

Problema Sandei începuse s-o preocupe serios pe dirigintă. Eleva trebuia neapărat ajutată. Și tovarășa Bină știa că ea, ca dirigintă, are în primul rînd această datorie. S-a hotărît deci să încerce și altă cale. Să discute cu părinții, să afle de la ei cauza. Prima încercare însă nu i-a reușit. Chemați la școală, n-au venit nici mama nici tatăl. Atunci s-a dus ea la ei.

...Stăteau la o masă, una în fața alteia și vorbeau de aproape două ceasuri. O profesoară și o mamă. Prima, o femeie în vîrstă, cu mulți ani de experiență, care a educat câteva generații de copii; cealaltă încă tînără, dezorientată în fața situației din familia ei. Vorbea cu amărăciune despre neînțelegerile pe care le are cu soțul său, despre scenele urtibile, urite care se petrec între ei și la care copiii sînt nevoiți să asiste.

Era a treia vizită a dirigintei la familia Sandei. La început mama ocolise răspunsul, iar pe tată nu-l găsisse niciodată acasă. Nu i-a fost de loc ușor tovarășei Bină s-o facă pe mama Sandei să-și deschidă inima. I-a vorbit întâi despre Sanda spunîndu-i că e o elevă harnică, inteligentă, dar că de un timp este schimbată. Și așa, pornind de la copii, de la datoria școlii, de la datoria sa de pedagog de a-i crește și educa, diriginta a fă-

cut-o pe mamă să-și dea seama că trebuie să vorbească despre ceea ce nu putuse vorbi Sanda. Așa s-a aflat diriginta că la început între soți au existat doar mici și neînsemnate neînțelegeri, puse și de unul și de celălalt pe seama nervilor, a oboselii. Trep-tat însă ele s-au agravat, s-au adîncit. Soțul a început s-o umilească, s-o jignească în fața copiilor. De la un timp certurile au devenit dese. Copiii își priveau cu uimire, cu amărăciune și teamă părinții și se furisau afară. Apoi n-au mai putut răbda ca mama să le fie umilită și i-au luat apărarea. Atunci tatăl se purta urit și cu ei, și certa, u-neori îi și bătea. Cu fiecare zi atmosfera din casă s-a înrăutățit mai mult. Nici Sanda, nici fratele său n-au mai putut învăța pentru că stăteau mai mult prin vecini. Și iată, acum familia e pe cale să se destrame iar ea, mama, nu știe ce să facă, cum să-i ferească pe copii.

Diriginta și-a dat seama că a o ajuta pe Sanda înseamnă a-i ajuta pe părinții ei. Pe aceștia trebuia să-i facă să înțeleagă că merg pe un drum greșit, că atitudinea lor dăunează educației copiilor și că pentru această educație ei au o mare răspundere.

Vizitele la familia Sandei s-au repetat. L-a cunoscut și pe tatăl ei, a stat de vorbă îndelung și cu acesta. Fără, a mers mai greu decît cu mama. Dar, pornind de la copii (la care făceau deopotrivă amîndoi) i-a cîștigat încrederea.

Cunoscîndu-i mai îndeaproape pe cei doi oameni a văzut că amîndoi sînt serioși, apreciați și respectați la serviciu de către tovarășii de muncă și că au în general concepții sănătoase despre viață. Ceea ce se iscase între ei putea fi deci înlăturat.

N-a uitat nici de Sanda. Rămînea după-amiezile cu ea în laboratorul de fizică și o ajuta să-și facă problemele, să înțeleagă experiențele. O îndemna să meargă la consultații, la meditații. De multe ori stătea cu ea în bibliotecă, iar seara plecau împreună spre casă. În ajutorul Sandei diriginta a chemat toți profesorii clasei și toți au început să se ocupe serios de ea, s-o ajute să-și îndrepte situația la învățătură.

Dar în discuțiile cu eleva, în grija ce i-o purta n-a intrat numai învățătura. Diriginta s-a străduit totodată să-i sîdească încrederea, dragostea față de părinți. I-a vorbit frumos despre tatăl său, despre mama sa, despre munca lor, despre faptul că sînt oameni cinștiți, harnici,

că doresc să le asigure lor un viitor luminos, fericit. A făcut-o să înțeleagă că neînțelegerile dintre ei sînt trecătoare.

Aproape un an, săptămîna de săptămîna, tovarășa Bină i-a vizitat pe cei doi soți, a stat de vorbă cu ei. Și, la fel în tot acest timp a ajutat-o pe Sanda să-și îmbunătățească situația la învățătură.

Lucrurile s-au îndreptat. În familia Sandei a început să domnească armonia, înțelegerea. Sanda a început să redevină aceeași elevă vioaie, prietenoasă. În mare măsură schimbarea situației în familia Sandei și a Sandei însăși se datoresc muncii migăloase, atente și răbdătoare a dirigintei.

Bucuria, mîndria tovarășei Bină este îndoită. Prin munca sa neobosită de educator a ajutat un elev și a contribuit la consolidarea unei familii.

MONICA VERDEȘ

În miezul problemelor de educație

Printre problemele care preocupă zi de zi organizația de partid de la Școala de 8 ani din Orăștie se numără și aceea a educării comuniste a elevilor.

În această școală, comuniste ca Valeria Radu și Maria Cazan constituie exemple în ce privește felul în care înțeleg să muncească pentru educarea și instruirea elevilor. Ele nu au, în clasele cu care lucrează, nici un repetent. Ținînd seama de aceste succese, organizația de bază a inițiat un schimb de experiență pentru a populariza experiența înaintașă în activitatea instructiv-educativă și a mobiliza în muncă toate cadrele didactice ale școlii.

Numeroase alte inițiative ale biroului organizației de partid din școală au contribuit la îmbunătățirea muncii educative. Bunăoară, la îndemnul organizației de bază, conducerea comisiei metodice a diriginților a fost încredințată unui profesor cu multă experiență. Acest fapt a ajutat la ridicarea nivelului activității comisiei metodice, care organizează acum ore de dirigienție deschise de diferite tipuri.

Pentru a se îmbunătăți munca cu părinții, în școală s-au format colective de cadre didactice care au făcut vizite la domiciliul elevilor. Aceste colective erau conduse de cite un membru de partid. Profesorii au stat de vorbă cu părinții elevilor despre condițiile de studiu și odihnă ce trebuie asigurate copiilor, despre ajutorul ce trebuie să-l dea acestora în pregătirea lecțiilor.

În același timp, organizația de bază a sprijinit și munca de răspundere a cunoștințelor pedagogice în rîndurile părinților. Organizate temeinic, conferințele pe teme pedagogice pentru părinți — de care răspunde o profesoară comunistă — sînt susținute de un colectiv format din cei mai buni profesori. În fiecare lună, după un plan bine stabilit, aceștia ex-

pun teme ca: „Rolul familiei în educația comunistă a copiilor și tineretului”, „Necesitatea legăturii dintre școală și familie”, „Principalele metode și procedee de studiu al elevilor” ș.a. Aceste conferințe au avut o înrîurire pozitivă asupra părinților, care se interesează tot mai mult de mersul învățămîntului și al școlii în general. Mulți părinți au căutat să-și procure cărțile din colecția „În ajutorul părinților”, să le citească cerînd profesorilor și învățătorilor relații în legătură cu problemele ridicate în ele.

Organizația de bază din școală a înconjurat și îndrumat cu căldură munca organizației de pionieri. Statul unității este condus cu competență de către profesoara comunistă Elena Titon, directoarea școlii. Cu concursul organizației de bază, au fost invitați, să le vorbească pionierilor membri ai biroului raional de partid, vechi membri de partid sau comuniști cu muncă de răspundere în aparatul de partid și de stat. De neuitat va rămîne pentru ei, de exemplu, întîlnirea în care li s-a vorbit despre cinstea de a fi pionier. Asemenea întîlniri au fost sprijinite îndeaproape de către organizația de bază, deoarece, după cum este bine cunoscut, ele au o influență deosebită asupra copiilor.

Un rol important în munca educativă a avut și organizarea, cu sprijinul biroului organizației de bază, a unor acțiuni de folos obștesc, a unor excursii ca aceea de la Combinatul Siderurgic Hunedoara ș.a.

Membrii de partid de la Școala de 8 ani din Orăștie sînt hotărîți să mobilizeze și pe mai departe întregul colectiv de cadre didactice la îndeplinirea sarcinilor ce decurg pentru școală din hotărîrile de partid și de stat:

Prof. VASILE RADU
șeful secției de învățămînt
a raionului Orăștie

Oră de dirigienție cu cîntec

Diriginta clasei a V-a a Școlii de 8 ani, Lăloaia — Comănescii intră în clasă. Din felul cum își începe ora, se pare că s-a pregătit pentru ea. Nu însă așa cum era de așteptat — căutînd să cunoască aspectele concrete ale vieții clasei, pentru a duce cu elevii o discuție etică pornind de la aceste aspecte — ci aducînd în posesă un ziar. Îl scoate, îl desface și începe să citească un articol referitor la o aniversare.

Vocea dirigintei picură într-una egal, monoton. Elevii stau, tac ascultă. Din cînd în cînd însă simt nevoia să se miște. Atunci se aud șoapte, băncile scriștie.

— De ce vorbești? — intervine diriginta amenințător la adresa unuia dintre elevi, întreprind cititul. Apoi, fără să aștepte efectul observației, continuă.

citește iar mai departe.

Dar iată că articolul s-a sfîrșit. Pe semne că diriginta n-a mers chiar atît de departe cu „pregătirea” incit să știe ce mai are de făcut după ce va isprăvi de citit. Așa că improvizază: vorbește despre unele întreprinderi din oraș, despre altele — de toate și nimic. În asemenea condiții, o discuție nu poate fi prea însuflețită și se termină repede.

Cu ce s-ar mai putea umple ora? A! o idee salvatoare! Diriginta dă tonul unui cîntec de masă. Se cîntă prima strofă și... stop! Restul nu este cunoscut de elevi. Alt cîntec. Pe acesta îl știu — dar e cam scurt. Atunci? Nu-i nimic. Urmează muzică ușoară.

Diriginta se uită la ceas. Acesta merge, dar... încet. Incurcătură. Ce să mai facă? Și iată din nou o idee salvatoare: pe catedră se odihnește conдика clasei. O răfioaște. Un elev nu și-a scris tema, altul n-a învățat și a luat

o notă proastă. Incepe morala.

— De ce n-ai scris? se adresează diriginta unui elev. Elevul tace.

— De ce nu înveți? se adresează altuia. Tace și acesta. Dar cum alții nu tac și șușotesc între ei, diriginta exclamă nervos, părăsind înterogațiile: — Stai cuminte, fetițo!

Probabil că acum abia se gîndește că n-ar fi rău să afle cite ceva din viața clasei, pentru că întrebă:

— Ce s-a mai întimplat în clasă în ultima săptămîna?

— Ionel a lipsit de la ora de timplărie.

— De ce lipsești Ionel? Doar și asta intră în program!

— Ursache Nicolae a sunat ieri în clasă din trompetă! Diriginta crede pe semne, că orice comentarii sînt de prisos, căci nu face nici o remarcă.

Și cum încă nu sună, elevii iau ei iniși o inițiativă:

— Hai să mai cîntăm!

Se adoptă propunerea și se începe la

tiune. Se cîntă „Azi e zi de sărbătoare”. Încep cîntecul șase elevi, îl continuă 20, dar pînă la sfîrșit a-jung doar patru.

— Foarte rău, foarte rău, clasa a V-a! — spune diriginta. Voi nici cîntec nu cunoașteți!

Și acum? Ei, acum s-ar mai putea citi iarăși din ziar. Zis și făcut! Se citește citeva informații, dar se sfîrșesc și acestea.

Greu mai trece timpul! Și în clasă plutește din nou, neexprimată, întrebarea profesoarei: Ce să mai fac?

— Nu știți nici o poezie? Tăcere. Deci nu știe nimeni poezii. Atunci — spune plîngătoare de fantezie diriginta — să cîntăm!

Cîntăm, cîntăm și deodată — o! ce fericire! — sună clopotelul!

★

Diriginta face la orele de dirigienție ce crede ea. Am vrea să știm însă și ce crede directorul școlii despre aceasta.

M. RĂDUCANU

De la corespondenți și cititori

Schimb de experiență

De curind a avut loc un schimb de experiență între profesorii nou numiți la centrele logopedice din Capitală.

Această acțiune, organizată de serviciul de specialitate din Ministerul Învățământului cu scopul de a-i ajuta pe noii logopezi să rezolve mai bine problemele muncii lor, s-a desfășurat la Centrul logopedic interșcolar de la Școala medie „M. Sadoveanu” și la Școala medie nr. 24. Lucrările au fost conduse de către inspectorii din Ministerul Învățământului, lucrători din cadrul Institutului de perfecționare a cadrelor didactice — București și de la Institutul de științe pedagogice. Activitățile cu copiii au fost efectuate de către specialiști de la centrele logopedice interșcolare din București.

În cadrul schimbului de experiență s-au efectuat lucrări de depistare a copiilor cu defecte de vorbire, asistențe la activitățile desfășurate cu grupele de copii cu dislalii, s-au purtat discuții privind metodele de înlăturare a celor mai frecvente defecte de vorbire și metoda corectării dislaliilor.

Participanții la discuții au scos

în evidență rezultatele care se dobândesc pe baza aplicării unor metode înaintate și a celor mai noi cuceriri ale științei în domeniul logopediei și au subliniat necesitatea perfecționării în continuare a pregătirii logopezilor.

VIRGINIA SORESCU

★

Din inițiativa secției de învățământ a regiunii Mureș-Autonomă Maghiară au fost planificate pentru acest an școlar trei schimburi de experiență între cele trei case de copii existente în regiune. La schimburile de experiență participă directorii, cadrele didactice și personalul administrativ din casele de copii.

Primul schimb de experiență s-a desfășurat recent la Casa de copii din Cristuru Secuiesc, raionul Odorhei, unde au venit cei ce lucrează la casele de copii din Miercurea Ciuc și Miercurea Niraj și la Școala ajutoare din Bilbor, raionul Toplița. Aceștia au asistat la lecții, la activitățile educative și la meditații, purtând apoi discuții cu privire la meto-

dele muncii instructiv-educative. De asemenea, au ascultat referate pe teme privitoare la activitatea din casele de copii, ca de exemplu „Rolul și influența colectivului de copii în formarea atitudinilor juste față de muncă și învățatură”, „Formarea deprinderii de a învăța în mod individual și sistematic”, „Cum am organizat munca cu grupa de copii”, „Educația copiilor cu diferite deficiențe de vorbire și de comportare” etc.

Interesul manifestat de participanți a dovedit că schimburile de experiență constituie un bun mijloc de îmbunătățire a muncii în casele de copii.

MIRCEA CADARU

Un frumos spectacol muzical-coregrafic

Cadrele didactice și elevii claselor I—VII de la Școala medie nr. 2 din Făgăraș au pregătit de curind un frumos și bogat spectacol muzical-coregrafic, cu tema „Înfloréște patria mea”.

Programul, alcătuit din trei acte, a înfățișat în tablouri vii, în care cîntecul s-a îmbinat armonios cu dansul, viața luminoasă a muncitorilor și a țărănimii colectiviste, copilăria fericită a celor mici. Mulțimea melodiilor, ingenios adaptate textelor, voioșia dansurilor, varietatea costumelor, impunătoarele tablouri finale, întreaga montare a programului au dovedit priceperea și tragerea de inimă a cadrelor didactice, însuflețirea copiilor.

Spectacolul — un entuziast imn închinat vieții noi — și-a atins scopul educativ, contribuind la dezvoltarea sentimentului patriotismului socialist și al internaționalismului proletar, a spiritului colectivist al copiilor.

MARIANA AUREL

La Școala de 8 ani din Drăgușeni. Ultimele sfaturi înaintea șezătorii literar-artistice

Bogată activitate culturală

Cadrele didactice din orașul Gura Humorului desfășoară o bogată activitate culturală.

Bunăoară, un mare număr de învățători și profesori fac parte din Comisia de răspîndire a cunoștințelor culturale și științifice din cadrul Comitetului raional pentru cultură și artă. Ei prezintă adesea conferințe la căminele culturale din comunele raionului. Astfel, numai în ultimele trei săptămîni 18 profesori și învățători de la Școala medie și de la Școala de 8 ani din Gura Humorului s-au deplasat în 22 de comune, ținînd conferințe pe teme ca „Munca în G.A.C. — un drept și o îndatorire principală a fiecărui colectivist”, „Dezvoltarea și apărarea proprietății obștești în G.A.C. — sarcină de seamă a fiecărui colectivist”, confe-

rințe despre interpretarea științifică a fenomenelor naturii etc. La aceste conferințe au participat peste 6000 de țărani colectivști.

De asemenea, numeroși învățători și profesori fac parte din corul Casei raionale de cultură. Această formație a obținut succese frumoase în oraș ca și în deplasările făcute în ultimul timp în comunele din împrejurimi, unde țărani colectivști au răsplătit cu aplauze interpretarea plină de măiestrie a cînteceelor închinată partidului și patriei, ca și a cîntecelor populare.

Astfel, activitatea pedagogilor contribuie la dezvoltarea vieții culturale a raionului.

H. CAROL
Gura Humorului

Bibliografie

A apărut REVISTA DE PEDAGOGIE nr. 10/1962

În acest număr se publică editorialul „Respectarea cerințelor pedagogice în elaborarea manualelor școlare”.

Rubrica STUDIILOR ȘI CERCETĂRII cuprinde articolele: „Lecția de instruire practică în agricultură” de Vasile Buncescu și Valentina Vișan; „Importanța corelației dintre cunoștințele teoretice și deprinderile practice în instruirea practică alternativă” de Margareta Bontas; „Contribuția lecțiilor de chimie la educația patriotică a elevilor muncitorilor” de Bojena Medianu și „Rezolvarea algebrică a problemelor de matematică în școala de 8 ani” de Eva Sireteanu.

La rubrica CONSULTAȚII — DISCUȚII sînt cuprinse articolele: Unele probleme în legătură cu elaborarea unei programe a muncii educative în școala noastră” de Steliana Năstăsescu; „Necesitatea punctului de vedere pedagogic în arhitectura școlară” de Gheorghe T. Dumitrescu; „Viațele și excursiile în predarea geografiei la clasa a III-a” de Vuleu Bujor; „Aspecte ale muncii educative în școala serală” de Simion Bărbulescu și „Unele probleme privind lecția de lucrări practice agricole” de Paul Dabija și Zamfira Moga.

Rubrica DE PESTE HOTARE

cuprinde articolul „Un rodnic schimb de experiență între țările socialiste” de Eugen Blideanu.

În cadrul rubricii „CRITICĂ ȘI BIBLIOGRAFIE” sînt publicate articolele: Studia Universității „Babeș-Bolyai” de Petre Pufan; „Contribuții la istoria dezvoltării Universității din Iași 1860-1960” de Iosif I. Gabrea și „Cărți noi în Biblioteca centrală pedagogică” de Elena Georgescu.

★

LIMBA ROMINĂ nr. 5/1962, publică la rubrica LINGVISTICA GENERALĂ, articolele: „Probleme actuale în lingvistică”, de I. Coteanu, Al. Rosetti, Em. Vasiliu și „Ideile filozofice ale lui V. I. Lenin și dezvoltarea lingvisticii contemporane”, de S. K. Șaumian.

La rubrica GRAMATICA și VOCABULAR sînt publicate articolele „Note despre coordonare” de Mircea Mitrăn, „Observații asupra îmbinării de cuvinte” de I. Rîzescu, „Revizuire antropometrică” de N. A. Constantinescu și „Sensurile „act” și „scrișoare” ale cuvîntului carte” de I. Ștefan.

Rubrica LIMBA LITERARĂ cuprinde articolele „Despre formațiile de tipul „eminescian”, „arghezian” în critica românească contemporană” de Luiza Seche, „Unele aspecte ale ortogra-

fierii toponimicelor românești” de V. Șerban și „Notă de cultivare a limbii (prezum)” de L. Mareș.

Revista cuprinde de asemenea rubricile NOTE, FILOLOGIE și CRITICĂ și BIBLIOGRAFIE.

★

A apărut GAZETA MATEMATICĂ ȘI FIZICĂ, Seria A, nr. 10, octombrie 1962.

La rubrica STUDIILOR ȘI NOTE revista publică articolele „Sistemul axiomatic al geometriei afine plane de incidență” de Maria Neumann, „Afinitatea și perspectivitatea în perspectiva paralelă și conică” de Adrian Gheorghiu. Asupra utilizării calculului tensorial în mecanica teoretică” de Petre Sima și „Proprietățile joncțiunilor p-n în semiconductori” de T. Boțilă.

Rubrica ÎNVĂȚĂMÎNT cuprinde articolele: „Asupra predării logaritmilor” de V. Vodă și „Realizarea lucrărilor frontale de laborator la lecțiile de fizică” de I. Gross.

Sînt publicate de asemenea o serie de articole la rubricile FIGURI DE MATEMATICIENI, VIAȚA ȘTIINȚIFICĂ și DATE ASTRONOMICE.

POSTA redacției

Andrei Bekö, comuna Ip, raionul Simlău

Potrivit prevederilor Decretului nr. 261/1957, cadrele didactice care n-au putut beneficia de concediul de odihnă în timpul verii (lunile iulie și august) fiind în concediu de boală sau de naștere, își pot efectua concediul de odihnă în cursul anului școlar cu plata drepturilor bănești. Suplinitorii cadrelor didactice respective vor fi retribuiți din economii la fondul de salarii.

Ion Lăncrăjan, Alba Iulia

Stagiul de activitate recunoscut în învățămînt nu se confundă cu vechimea în cîmpul muncii. Astfel, timpul în care cadrele didactice au urmat institute de învățămînt superior în vederea calificării (plecind din învățămînt), cît și timpul adăugat ca stagiu în învățămînt, ca urmare a absolvirii cursurilor de perfecționare cu calificativele „f. bine”, intră în calcularea stagiului în învățămînt cînd este vorba să se stabilească salarizarea, dar nu se consideră la vechimea în cîmpul muncii. La vechimea în cîmpul muncii se recunoaște timpul servit ca salariat în orice întreprinderi sau instituții, dar nu întotdeauna acesta se socotește și ca stagiu în învățămînt.

Emil Lădoșan, comuna Silivașul de Cîmpie, raionul Luduș

La stagiul de activitate în învățămînt vi se recunoaște perioada efectivă servită la catedră și în concentrare 1934—1944, restul timpului pînă la reîntrirea în învățămînt nefiind luat în considerare la calcularea stagiului.

Fiind reintrat în muncă după 1

august 1959, salarizarea dv. se va face, pentru funcția de profesor, la categoria I-a de învățător și la grupa 5—10 ani cu salariul de grad definitiv, urmînd a vă prezenta la examenul de definitivat în termen de maximum trei ani.

Elena Teodorescu, București

Cadrele didactice pensionate care au fost reincadrate în învățămînt în anul școlar următor pensionării au dreptul la plata salariului pe perioada 1—15 septembrie numai în cazul cînd li s-a dat decizie de încadrare cu data de 1 septembrie în posturi vacante și numai dacă au desfășurat efectiv activitatea la clasă.

Victor C. Chirculescu, comuna Stoicești, raionul Rm. Vilcea

Cadrele didactice care au la bază o școală de nivel mediu nu sînt calificate pentru funcția de profesor. Pregătirea corespunzătoare pentru această funcție o dau instituțiile de învățămînt superior.

Obligația de predare la obiectul științele naturale, agricultură, este 18 ore săptămînal. În cazul de față salarizarea se va face la categoria I-a de învățător și la grupa de vechime la care ați fost încadrat la 1 august 1959. Trecerea într-o nouă grupă de vechime se va putea face numai după obținerea calificării și trecerea examenului de definitivat.

Vasile Costea, Iași

Eliberarea actelor de studii este reglementată de ordinul ministrului învățămîntului nr. 247 publicat în Buletinul M.I.C. nr. 3 din 1961, care poate fi consultat la secțiile de învățămînt raionale.

Concursuri

Institutul pedagogic de 3 ani din Constanța organizează un concurs pentru ocuparea postului de profesor la catedra de științe naturale și agricole, disciplina zoologie, poziția I.

Candidații care doresc să participe la concurs vor prezenta la direcția institutului următoarele acte: o cerere adresată directorului institutului; copie legalizată de pe diploma de stat sau de pe actul echivalent de studii superioare; copie legalizată de pe diploma de doctor sau de candidat în științe; copie legalizată de pe atestatul de profesor sau conferențiar; lucrările științifice într-un exemplar; certificat de caracterizare a activității profesionale și sociale, eliberat de instituția (întreprinderea) în care își au funcția de bază; memoriu de activitate didactico-științifică, autobiografia.

Termenul de depunere a actelor este de o lună de la data prezentului anunț. Concursul va avea loc la Institutul pedagogic de 3 ani din Constanța, Bulevardul Lenin nr. 124, tel. 13.02.

★

Institutul agronomic din Timișoara anunță ocuparea prin concurs a următoarelor posturi didactice:

1) conferențiar la catedra de mecanizare a agriculturii, disciplina tractoare, mașini și unelte agricole, poziția VI/I din statul de funcțiuni;

2) conferențiar la catedra de anatomie, disciplina histologie și embriologie, poziția X/2 din statul de funcțiuni.

Doritorii vor înainta, în termen de o lună de la data publicării concursului, o cerere către rectorul institutului, însoțită de următoarele acte: copie legalizată de pe actul de studii, copie legalizată de pe diploma de doctor sau candidat în științe, copie legalizată de pe atestatul de conferențiar, lucrările științifice într-un exemplar, certificat de caracterizare a activității profesionale, eliberat de instituția unde își au funcția de bază sau recomandarea șefului de catedră, dacă funcționează în învățămîntul superior, certificatul de vechime în cîmpul muncii, eliberat de instituția unde lucrează, memoriu de activitate didactico-științifică, autobiografia.

Data concursului se va anunța ulterior. Informații suplimentare se primesc la rectoratul institutului, tel. 49.53.